

דער בריוו צו די רוימער

א פֿאָולוּם אַ קְנַעַבְטַ פֿוֹן יִשְׁיעַ הַמְּשִׁיחַ, בָּאַרְוָפָן צַוְּיַין אַ שְׁלֵיחַ
2 אַוְיסְגֶּעַשְ׀יַידַט פָּאָר דָּעַר בְּשָׂוְרָה טָוְבָה פֿוֹן גָּאָטַן. וּוֹאָסְ עַר
הָאָט מְבָטִיחַ גַּעֲוָעַן פֿוֹן פְּרִיעָר דָּוְרָךְ זַיְנָעַ נְבִיאָים אַיְזַן דִּי
3 בְּתַבִּיהַ-הַקְּדָשָׁה, פְּנוּנוּעָגַן זַיְן זַוְן, וּוֹאָס אַיְזַן גַּעֲבִירָן גַּעֲוָאָרָן פֿוֹן דָּעַם
4 זַאָמָעַן פֿוֹן דָּוְדָן, לְוִית דָּעַם פְּלִישָׁה, אָונַן וּוֹאָס אַיְזַן בָּאוּזָן צַוְּיַין
דָּעַר בְּזַ-אָלְהָם מִיט שְׁטָאַרְקִיְּתַה, לְוִית דָּעַם גַּיְסָטַ פֿוֹן קְדוּשָׁה,
5 דָּוְרָךְ זַיְן אַוְיפְּשָׁטִין תְּחִתְּ-הַמְּתִימָן, פֿוֹן יִשְׁועַ הַמְּשִׁיחַ, אַונְדוּזָעַר
הָאָהָרָה, דָּוְרָךְ וּוֹעֲמָעַן מִיר הַאָבָן מְקַבֵּל גַּעֲוָעַן חַסְדָּן אַיְזַן שְׁלִיחָותָה,
6 אַוְיפְּצָוּשְׁטָעַלְן גַּעַהַ-אַרְכּוֹזָאַמְּקִיָּתַה, פֿוֹן אַמְּנוֹנָה צְוִוִּישָׁן אַלְעָ אַוְמוֹתָה,
7 פֿוֹן זַיְן נְאַמְּנוּעָגַן, צְוִוִּישָׁן וּוֹעֲמָעַן אַוְיךְ אַוְרָה וּעְנָטַ בָּאַרְוָפָן צַוְּ
8 זַיְן יִשְׁועַ הַמְּשִׁיחָה: צַוְּאַלְעָ וּוֹאָס וּעְנָעַן אַיְזַן רְוִים, גַּעַלְיבְּטָעַ
פֿוֹן גָּאָטַן בָּאַרְוָפָן צַוְּזַיְן הַיְּלִיקָעַן חַסְדָּן צַוְּאַיְיךְ אַיְזַן שְׁלוּםַ פֿוֹן
גָּאָטַן אַונְדוּזָעַר פָּאָטָעָה, אַיְזַן דָּעַם הָאָהָרָה יִשְׁיעַ הַמְּשִׁיחַ. קְוּדָם
כָּל דָּאָנָק אַיְיךְ מִיְּן גָּאָטַן דָּוְרָךְ יִשְׁועַ הַמְּשִׁיחַ פָּאָר אַיְיךְ אַלְעָ
מְחַמְתַּה מִעְרְעַט פְּנוּנוּעָגַן אַיְיעָרָה אַמְּנוֹנָה אַיְזַן דָּעַר גַּאנְצָעָר וּוּלְטָה.
9 וּוֹאָרִים גָּאָטַן אַיְזַן מִיְּן עֲדֹתָה, וּוֹעֲמָעַן אַיְיךְ דִּין אַיְזַן מִיְּן גַּיְסָטַ דָּוְרָךְ
10 דָּעַר בְּשָׂוְרָה טָוְבָה פֿוֹן זַיְן זַוְן אוֹ אַיְיךְ דָּעַרְמָאָן אַיְיךְ בְּסָדָה,
אַיְזַן תְּמִיד אַיְזַן מִיְּנָעַתְּ-הַפְּלִילָות טַוְאַיְיךְ בְּעַטְנָה, אַפְּשָׁר וּוּטָמֵר
11 טַוְאַלְ-סָזָף בְּאַשְׁעָרָת זַיְן צַוְּקָמָעַן צַוְּאַיְיךְ דָּוְרָךְ דָּעַם רְצָוָן
פֿוֹן גָּאָטַן. וּוֹאָרִים אַיְיךְ בָּאָגָעָר אַיְיךְ צַוְּעָן, בְּדִי אַיְיךְ זַאָל אַיְיךְ
קְעָנָעַן צּוּטְיַילָן עֲפָעָם אַגְּיִיסְטִיקָעַ מְתָנָה, כְּדִי אַיְיךְ צַוְּ שְׁטָאַרְקָן,
12 דָּאָס הַיְּסָטָה, אוֹ אַיְיךְ זַאָל מִיט אַיְיךְ אַינְאַיְינָעָם גַּעַטְרִיְסָט וּוּרָעָן,
יעַדְעָר אַיְינָעָרָ פֿוֹן אַונְדוּזָעַר דָּוְרָךְ דָּעַם אַנְדָּעָרָנָם אַמְּנוֹנָה, אַיְיעָרָעָ
13 אַיְזַן מִיְּנָעַן. אָונַן אַיְיךְ וּוּילְ אָזְ אַוְרָה זַאָלָט וּוּסָן, בְּרִידָעָר, אָזְ אַיְיךְ
סָקְדָּאָל הָאָבָן אַיְיךְ בְּדִעהַ גַּעַהַ-אָט צַוְּקָמָעַן צַוְּאַיְיךְ (אַיְזַן בֵּין
לְעַתְ-עַתָּה גַּעַשְׁטָעָרָת גַּעַוְאָרָן), בְּכִדְיַ אַיְיךְ זַאָל אַיְיךְ צְוִוִּישָׁן אַיְיךְ
הַאָבָן וּוֹאָסְעָרָעָ פְּרִיכְטָה, אַזְוִי וּוּיְ צְוִוִּישָׁן דִּי אַיְבְּעָרִיקָעַ אַוְמוֹתָה,
אַיְיךְ

איך בין אַ בָּעֵל־חוֹב צוֹ דִי גְּרִיכֶן אָוֹן צוֹ דִי אַבְּעֵרִיקָעַ נְכָרִים
¹⁴ צוֹ דִי חֲקִמִּים אָוֹן צוֹ דִי נְאָרָאַנִּים; אָוֹוַיַּ אָוַיַּ וּוּפְלַ סָאָאוַיַּ
¹⁵ גַּעֲוַעַנְדַּט אִין מִירַ, בֵּין אַיךְ גְּרִיטַט צוֹ פְּרָאַקְלָאָמִירַן דִי בְּשָׂוֶרֶה
¹⁶ טָובָה אַיךְ צוֹ אַיךְ, וּוּאַם גַּעֲפִינְט זִיךְ אִין רְוִים. וּוּאַרְיִים אַיךְ
 שעַם מִיךְ נִיטַּ דָּעַרְ בְּשָׂוֶרֶה טָובָה; מְחַמְּתָ זַי אַיזַּ דִי גְּבוֹרָה
 פָּוַן גָּאָט פָּאָר אַ דָּעַרְלִיְזָוְגַּ פָּוַן יְעַדְן אַיְינָעַם, וּוּאַם גָּלוֹיְבָטָ:
¹⁷ קְוּדָם־כָּל פָּאָר דָּעַם יְיָ אָוַיךְ פָּאָר דָּעַם גּוֹי. וּוּאַרְיִים אִין
 אַיר וּוּעָרֶת אַנְטְּפָלָעָקָט צְדָקָות פָּוַן גָּאָט פָּוַן אַמְוֹנָה צַוְּ אַמְוֹנָה
 וּוּי סֻעַּ שְׁטִיטַ גַּעֲשָׂרְבִּן: דָּעַרְ צְדִיקָ וּוּעַט לְעַבְן דָּוָרָךְ זַיַּן
¹⁸ אַמְוֹנָה. וּוּאַרְיִים דָּעַרְ גְּרִימְצָאָרַן פָּוַן גָּאָט וּוּעָרֶת אַנְטְּפָלָעָקָט פָּוַן
 הַיְמָלָ אַנְטְּקָעָגַן דָּעַרְ גַּאנְצָעָרְ רְשָׁעָות אָוֹן אַוְמְגַעְרַעְבְּטִיקָיטַ פָּוַן
 מַעַנְטְּשָׁן, וּוּאַם שְׁטָעָרְ דָּעַם אַמְתָ מִיטַּ זְיַעַר אַוְמְגַעְרַעְבְּטִיקָיטַ.
¹⁹ מְחַמְּתָ דָּאָם, וּוּאַם מַעַ קָעַן וּוּיְמַן וּוּגַעַן גָּאָט, אַיזַּ אַנְטְּפָלָעָקָט
 אִין זַי, וּוּאַרְיִים גָּאָט הָאָט עַם אַנְטְּפָלָעָקָט צַוְּ זַי. וּוּאַרְיִים
²⁰ דִי פָּאַרְהַוְילְעָנָעַ זָאָבָן פָּוַן אִים, וּוּרְעַן קְלָאָר גַּעַזְעָן, זִינְטַ דָּעַרְ
 בָּאַשְׁאָפְוִינְגַּ פָּוַן דָּעַרְ וּוּלְטַ וּוּילְ זַי וּוּרְעַן בָּאַנוּמוּן דָּוָרָךְ דִי זָאָבָן,
 וּוּאַם זַעַנְעָן גַּעַמְאָכָט גַּעַוּוֹאָרַן, דְּהִיְנָא זַיַּן אַיְビְּקָעַ שְׁטָאַרְקִיָּטַ
²¹ אָוֹן גַּעַטְלָעְבְּקִיָּטַ, בְּדִי זַי זָאָלַן זַיַּן אַן אַ פָּאַרְעַנְטְּפָעַרְיָנָגַן, מְחַמְּתָ
 דָּעַם, הָגָם זַי הָאָבָן גַּעַקְעַנְטַ גָּאָטַ, הָאָבָן זַי אִים נִיטַּ גַּעַאְכְּפָעָרָט
 וּוּי גָּאָט אַרְעָרָ אִים גַּעַדְאַנְקָטַ, נִיְעָרָט זַעַנְעָן גַּעַוּוֹאָרַן נָאַרְיִשְׁ
 אִין זְיַעַרְעַ מַחְשָׁבָותַ, אָוֹן זְיַעַרְ אַוְמְפָאַרְשְׁטָעַנְדִּיקַ הָאָרֶץ אַיזַּ
²² פָּאַרְפִּינְצְּטָעָרָט גַּעַוּוֹאָרַן. בְּעַת זַי הָאָבָן זַיַּק אַרְוִיסְגַּעַבָּן פָּאָרַ
 חֲכָמִים, זַעַנְעָן זַי גַּעַוּוֹאָרַן נָאָרָאַנִּים אָוֹן הָאָבָן פָּאַרְבִּיטַן דָּעַם
²³ בְּבּוֹדַ פָּוַן דָּעַם אַוְמְשָׁטָאַרְבְּלָעָכַן גָּאָט אַוְיַּפְּ דָּעַרְ גַּעַשְׁטָאַלְטַ
 פָּוַן אַן אַפְּבִּילְדַּ פָּוַן אַ שְׁטָאַרְבְּלָעָכַן מַעַנְטְּשָׁן, אָוֹן פָּוַן פִּיגְלַ
²⁴ אָוֹן פִּירְפִּיסְיִקְעַ חָוָתַ, אָוֹן רַעַפְטִילִיעַם. דָּעַרְיִבְּרַעְ הָאָט זַיַּ
 גָּאָט אַבְּעַרְגַּעַנְטְּפָעָרָט אָוֹן דִי תָּאוֹתַ פָּוַן זְיַעַרְעַ הַעַרְצָעַרְ צַוְּ
 טְוָמָאַה, צַוְּ פָּאַרְאִוּמוּעַרְדִּיקַן זְיַעַרְעַ לִיְבָרַע צְוּוֹשָׁן זַיַּ אַלְיַיַּן
²⁵ מְחַמְּתָ זַיַּ הָאָבָן פָּאַרְבִּיטַן דָּעַם אַמְתָ פָּוַן גָּאָט אַוְיַּפְּ אַ לִיגְנַן
 אָוֹן הָאָבָן גַּעַאְכְּפָעָרָט אָוֹן גַּעַדְיִנְטַ לִיבְעַרְשַׁטְ דָּעַם בָּאַשְׁאָףַ
 אַיְדִּיעַרְ

אידער דעם באשעפרה, וואם איז געלוייבט אויף אייביך. אמן.
²⁶ דעריבער האט זיי גאט איברגגענטפערט צו אימומערדייקע
תאות; ווארים זיירע ווייבער האבן פארביטן דעם נאטירלעבן
²⁷ באדרארף אויף דעם, וואם איז קעגן דער טבע. אין אויז אויך
האבן די מענער פאללאוט דעם נאטירלעבן באדרארף פון דעם
ויב, אין האבן געברענט אין זיירע תאות איינער צום אנדרען;
וברים מיט זקרים האבן געטאן אימומערדייקיט אין האבן אין
²⁸ זיך אלין באקומוון דעם פולן שבר פון זייר טעות. אין אויז
ויז זיי האבן פאראקט גאט אין זייר דערקענטעניש, האט
זיי גאט איברגגענטפערט דעם פארדאָרבגענעム פארשטיינה,
²⁹ צי טאן דאמ וואם מע טאר ניט. ווארים זיי זענען פול
מיט יעדער אומגערכטיקיט, רשות, גיציקיט, בייזויליקיט,
פליט מיט קנאַה, רציחה, קrieg שקר, רמות, פלייטקעם
רבלות-טריבעה, שונאים פון גאט, הוצפהידק גאנּוהידק
³⁰ באָריםעריש פארטראָכטער פון רשותדייקיטן, ווידערשפעניך
קעגן עטלען, אין פארשטיינדעניש בונד-ברעבער, ליבלאֹע
³¹ אָמרחמנותדייקע; וואם הָגֵם זיי וויסן דעם משפט פון גאט, או די
³² וואם טווען אָועלכָע זאָכָן, זענען חיבֿ-מייטה, טווען נאָר דאמ
ועלבע ניירט זענען אויך מסכימים מיט די, וואם טווען דאמ.

ב דעריבער ביסטו אין אָ פארענטפערינגן אָ מענטש, ווער די
זאלסט ניט זיין, וואם טומט משפטן; ווארים מיט דעם, וואם די
משפטט אין אנדרען, פארמשפטטטו דיך אלין, ווארים די, וואם
² משפטט טומט די זעלבע זאָכָן. אין מיר וויסן, או דער משפט
פון גאט טוועט באָמת קומען אָוּבער די, וואם טווען אָועלכָע זאָכָן.
³ אין מײַנסטו טאָקע אָ מענטש, וואם טומט משפטן די, וואם טווען
אָועלכָע זאָכָן, אָוּט טומט דאמ זעלבע או די וועט אָנטריינען דעם
⁴ משפט פון גאט? אָדער טומטו מבזה זיין די עשיירות פון זיין
גוטסקייט, אין סבלנות, אין צוּרִיכְגָּעָה אַלטְנִיקִיט, אין וויסט ניט,
⁵ או די גוטסקייט פון גאט פירט דיך צו תשובה? אָבער מיט
דיין האָרטנֶעֱקִיך אָוּן פָּאָרָעָקְשָׁנְטָה אָרְץ זאמלסטו אָן פָּאָרָה
גרימצארן

גרימצארן אויף דעם טאג פון גריםצארן, אין די אנטפלעכינג
 פון דעם גערעכטן משפט פון גאט, וואם וועט פֿאַרגעַלְטָן
₆ יעדן איינעם לוייט זייןע מעשימים: פֿאָר די, וואם דורך גערוילד
₇ אין מעשיים-טוביים ווארטן אויף העRELעבקיט, אין בבודה, אין
₈ אומשתאָרבּלעבקיט, אַיִּיבֵּק לעבען, פֿאָר די אַבָּער, וואם זענען
 וידערשפּעניך אין געהארבן ניט דעם אַמתה, נײַערט געהארבן
₉ אומגעַרְעַבְּטִיקִיט, וועט זיין צָאָרָן אין גריםצארן, יסורים אין
₁₀ באָדרענגעניש אַוִּיפּ יעדער מענטשליעבער נשמה, וואם טוט
 שלעכטם, קודס-ךְל אַוִּיפּ דעם יהָה, אין אויך אַוִּיפּ דעם גּוֹיִּים, אַבער
₁₁ העRELעבקיט אין בבוד אָנוֹן שְׁלוּם פֿאָר יעדן איינעם, וואם טוט
 גוטטם, קודס-ךְל פֿאָר דעם יהָה, אין אויך פֿאָר דעם גּוֹיִּים, ווארים
₁₂ גַּאט אָנוֹן ניט קיין נושאָ-פְּנִים, ווארים אלע, וואם האָבן געזונדייקט
 אָן דער תורה, וועלן אויך פֿאָרלווּרָן וווערן אָן דער תורה, אין אלע,
 וואם האָבן געזונדייקט מיט דער תורה, וועלן געמשפט וווערן
₁₃ דורך דער תורה, ווארים ניט די, וואם הערֶן די תורה, זענען
 גערעכט פֿאָר גַּאט, נײַערט די, וואם זענען מקִים די תורה, וועלן
₁₄ זיין גערעכטפֿאָרטִיקִיט. בעת די אַומּות-הָעוֹלָם, וואם האָבן ניט
 קיין תורה, טיען בטבע וואם די תורה הייסט, זענען זיי, הָגָם זיי
₁₅ האָבן ניט קיין תורה, אָ תורה פֿאָר זיך אלְיַיִן, מיט דעם, וואם זיי
 וויאַין די טיאָנג פון דער תורה פֿאָרשריבּן אין זײַערע הערצער,
₁₆ אין זײַער געוויסן אויז אַוִּיסערדעָם מעָה, אין זײַערע מהשבות
 זענען איינעם מיטן אַנדערן זיי מההייבּ, אַבער אויך מזְכָה, אין דעם
 טאג, ווען גַּאט וועט משפטן די פֿאָרהיילענישן פון די מענטשען,
₁₇ לוייט מיין בשורה טובה, דורך יישיע המשיח. אויבּ אַבער די
 טראָגֶט דעם נָאָמָען פון אָ יהָה, אין בִּיסְט דִּיך סְזָמָךּ אויף דער
₁₈ תורה, אין רימסט דִּיך אָן גַּאט, אין פֿאָרשְׁטִיכִיסְט זיין רְצִין, אין
 וויסט דעם חילוק צווישן גוטט אָנוֹן שלעכטם, מחמת די בִּיסְט
₁₉ געלערנט אָנוֹן דער תורה, אין בִּיסְט בטוחה, אָן דַּוְאַלְיַיִן בִּיסְט
 אָ פֿירער פון די בלינְדָע אָ לִיכְטָט פון די, וואם זענען אָן דער
₂₀ פֿינְצְטָעָרְנִישָׂן אָיסְטְּפּעָמְעָרָעָר פון די נָאָרָאָנִים, אָ לַעֲרָעָר פון
 קלְיַיְנִיעָן

קלײַינע קינדרער, וואָס האָט די פֿאַרְם פֿון ווֹיסֶן אָן פֿון דעם אַמת
 21 אַין דער תורה; בַּכְּנָה, דָּה וואָס לערנסט אָן אַנדערן, לערנסט ניט
 דִּיךְ אַלְיַזְן? דָּה וואָס דְּרֵשְׁנַסְט, זָאלְסַט ניט גַּנְבָּעַנְעַן, אָן אַלְיַזְן
 22 גַּנְבָּעַטְוֹ? דָּה וואָס זָאגְסַט, זָאלְסַט ניט מְזֻנָּה זַיִן, אָן אַלְיַזְן בִּיסְטַו
 מְזֻנָּה? דָּה וואָס דִּיךְ עַקְלָעַן אֲפְגַּעַטָּר, אָן באָרוּבְּסַט טַעַמְפְּלָעַן?
 23 דָּה וואָס רִימְסַט דִּיךְ מִיט דָּעַר תורה, בִּיסְטוּ מַחְלָלְשָׁם, דָּוָרָךְ
 24 דָּעַם עַוְרָ יְיַיִן דִּי תורה? וואָרים דָּעַר נָאָמָעַן פֿון גָּאַט ווּעְרָט
 אַובָּעָר אַיְיךְ גַּעַלְעַסְטָעַרט צְוַיְישָׂן דִּי גּוֹיִים אַזְוַיְוּי סַע שְׁטִיטַט
 25 גַּעַשְׁרִיבָּן. וואָרים מִילָּה בְּרַעֲנָגֶט נַעַצְנָן, אַויְבָּ דִּי בִּיסְטַו מַקְיָם
 דִּי תורה; אַויְבָּ אַבָּעָר דִּוּ בִּיסְטַו עַוְרָ אַויְבָּ דָּעַר תורה, אַויְדִין
 26 מִילָּה גַּעַוּאָרָן עַרְלָה. בַּכְּנָה, אַויְבָּ דָּעַר נִיטְגַּעַלְטָעַר טָוָת הַיְּטָן
 דִּי מְצֹוֹתָן פֿון דָּעַר תורה, צַי ווּעַט ניט זַיִן עַרְלָה פָּאָרְעָבָנֶט
 27 ווּעְרָן פָּאָרְמִילָּה? יְאָ דָּעַר וואָס אַיז בְּטַבָּע נִיטְגַּעַלְטָה, נָאָר
 וואָס אַיז מַקְיָם דִּי תורה, ווּעַט מַשְּׁפְּטָן דִּיךְ, וואָס מִיט דָּעַם אַזְתָּבָּאָט
 28 אַיז מִילָּה בִּיסְטוּ עַוְרָ אַויְבָּ דָּעַר תורה. וואָרים ניט דָּעַר אַיז אַ
 יְהָ, וואָס אַיז עַם לְפִנְים, אַיז ניט דָּאָם אַיז מִילָּה, וואָס אַיז דְּרוּיָסָן
 29 פֿון דָּעַם פְּלִיאִישָׂן, נִיעָרָט דָּעַר אַיז אַיְהָ, וואָס אַיז עַם אַינְעָוָיָינִיקָּן
 אַיז מִילָּה אַיז דָּאָם פֿון דָּעַם הָאָרֶץ, אַין דָּעַם גִּיסְטָה, אַין ניט אַיז
 דָּעַם אַזְתָּבָּאָט. זַיִן לוֹיֵב אַיז ניט פֿון מַעֲנָטָשָׂן, נִיעָרָט פֿון גָּאַט.

ג אַויְבָּ אַזְוִי, וואָס עַרְמָלָה הָאָט דָּעַר יְהָ, אַדְעָר וואָס אַיז דָּעַר נַעַצְנָן
 2 פֿון מִילָּה? אַסְּהָ, אַיְיף יְעָדָן אַופָּן. קוֹדָסְכָּל, וואָס זַיִן זַעַנְעַן
 3 אַנְפָּאָרְטָרוּיטָ גַּעַוּאָרָן מִיט דִּי נְבוֹאָות פֿון גָּאַט. וואָרים וואָס אַיז
 אַויְבָּ אַ טִּילָּ פֿון זַיִן זַעַנְעַן ניט גַּעַוְעַן גַּעַטְרִיָּ? צַי זָאָל זַיְעָר
 4 אַומְגַעְטְּרִיְשָׂאָפָּט מַבְטָל זַיִן דִּי גַּעַטְרִיְשָׂאָפָּט פֿון גָּאַט? חַלְילָה/
 גַּכְּבָּעָר זָאָל גָּאַט זַיִן וואָרְהָאָפְּטִיךְ אַיז יְעָדָר מַעֲנָטָשָׂ אַ לִיגְנָה/
 ווּסְעַ שְׁטִיטַט גַּעַשְׁרִיבָּן: בְּדִי דִּוּ זָאָלָסְט זַיִן גַּעַרְעַטְפָּאָרְטִיקָּט
 אַיז דִּיְנָעָ רִיְהָ, אַיז זָאָלָסְט בִּישְׁטִיךְ, בְּעַת דִּוּ ווּעַט גַּעַמְשָׁפָט
 5 ווּעְרָן. אַויְבָּ אַבָּעָר אַונְדוּעָר אַומְגַעְטְּכָטִיקָּיִט בְּרַעֲנָגֶט אַרְוִוִּים
 גָּאָטָם גַּעַרְעַטְפִּיקִיט, וואָס זָאָלָן מִיר זַאָגָן? אַיז גָּאַט אַומְגַעְעַכְתָּ
 וואָס עַר מַשְּׁפָּט מִיט גַּרְיְמִצְאָרָן? (אַיְיךְ רָעָד לוֹיֵט דָּעַם שְׁטִיגְגָּעָר
 פֿון

פָּנִים מַעֲנְטְשָׁן). חַלְילָה וּוֹאֲרִים אֹוֵב אֶזְוֵי, וְוי זָאָל גָּאָט מַשְׁפְּטָן דִּי
 וּוּלְלָט? אֹוֵב אֶבְעָר דִּי וּוֹאֶרֶחֶתְּפִיקִיט פָּנִים גָּאָט הָאָט זַיְד דָּוֶרֶךְ
 מַיְן לִיגָּן פָּאֶרֶם עַרְטָט פָּאֶר זַיְן בְּבוֹה, פָּאֶרֶוָּאָם וּוּעָר אַיךְ נַאֲךְ
 אַלְיךְ גַּעַמְשְׁפְּט וְוי אַוְינְדִּיקְעָר? אָונִ פָּאֶרֶוָּאָם נִיט טַאַן שְׁלַעַכְתָּם
 בְּכָדִי עַם זָאָל קַוְמָעַן גּוֹטְסָן? - וְוי מִיר וּוּעָרְן פָּאֶרֶלְיוֹמְדָעַרְישָׁ
 בָּאֶרֶעֶטְמָט, אָונִ וְוי אַטְיַיל בָּאֶהָוִיפְטָן, אוּ מִיר זָאנְגָן. זַיְעָר פְּסָקָן
 אַיז גַּעַרְעָכְט. וּוֹאָם אַיז דָּעַר סִוּם? צַי זַעַנְעָן מִיר בָּעַסְעָר
 וְוי זַיְיָ? נַיְן, בְּשָׂוִם אָוָפָן נִיטָן; וּוֹאֲרִים מִיר הָאָבָן שְׁוִין פְּרִיעָר
 בָּאֶשְׁוְלְדִיךְט סִי יַדְוָן אָונִ סִי גּוֹיִם אוּ זַיְיָ זַעַנְעָן אַלְעָ אָונְטָעָר
 דָּעַר זַיְנָה, וְוי סֻעַּ שְׁטִוִיט גַּעַשְׁרִיבָן: נִיטָא קַיְיָן גַּעַרְעָכְטָעָר, אֲפִילָוּ
 נִיט אַיְינְעָרָה, נִיטָא קַיְיָן פָּאֶרֶשְׁטָעַנְדִּיקָה, נִיטָא אַיְינְעָרָה וּוּאָם זַוְכָּט
 גָּאָטָן; אִיטָלְעָכְבָּר הָאָט אַפְּגַעַקְעָרָט, אַלְעָ זַעַנְעָן זַיְיָ פָּאֶרֶדְאָרְבָּן?
 נִיטָא קַיְיָנְעָרָה, וּוֹאָם טָוָט גּוֹטָם, נִיט אֲפִילָוּ אַיְינְעָרָה. אָן אַפְּעָנְעָר
 קָבָר אַיז זַיְעָר קָעָל, זַיְעָר צַוְנָגָן מַאֲכָן זַיְיָ גַּלְאָט דָּעַר סִמְפָּן
 אָן אַטְעָרְשָׁלָאָנָג אַיז אַיְנְטָעָר זַיְעָרָעָ לִיפָּן, זַיְעָר מַוְיל אַיז פּוֹלָן
 מִיט קָלְלָה אָונִ בִּיטְעָרְנִישׁ זַיְעָרָעָ פִּים זַעַנְעָן פְּלִינְקָן צַי פָּאֶרֶגִיסָן
 בְּלָוּטָן, פָּאֶרֶוְוִיסְטָוָגָן אָונִ בְּרָאָךְ זַעַנְעָן אַין זַיְעָרָעָ שְׁלִיאָכָן, אָונִ דָעָם
 וּוּגָן פָּנִים שְׁלוּם וּוּיְסָן זַיְיָ נִיטָן. נִיטָא גָּאָטָם מַוְרָא פָּאֶר זַיְעָרָעָ
 אַיְגָן. אַין מִיר וּוּיְסָן, אַיז וּוֹאָם נַאֲרָדָה תּוֹרָה זַאֲגָטָה, טָוָט זַיְרָעָן צַי
 דִּי, וּוֹאָם זַעַנְעָן מַקְבָּל גַּעַוּוֹן דִּי תּוֹרָה, בְּדִי אִטְלָעָבָם מַוְיל זָאָל
 וּוּעָרָן פָּאֶרֶשְׁטוּמָט, אָונִ דִּי גַּאנְצָע וּוּלְלָט זָאָל זַיְן חַיְיבָן פָּאֶר גָּאָטָה.
 מַחְמָת דָוֶרֶךְ דִּי מַעְשִׁים פָּנִים דָעַר תּוֹרָה וּוּעָט קַיְיָ שָׂוִם בְּשַׁרְיָוָם
 נִיט גַּעַרְעָכְטָפָּאֶרֶטִיךְט וּוּעָרְן פָּאֶר אִיםָן; וּוֹאֲרִים דָוֶרֶךְ דָעַר תּוֹרָה
 קִוְמָט דָּאָם וּוּסָן פָּנִים פָּנִים דָעַר זַיְנָה. אַצְיַינְד אֶבְעָר אַיז אַנְטְּפָלְעָקָט
 גַּעַוּאָרָן אַצְדָּקָות פָּנִים גָּאָט אַין דָעַר תּוֹרָה, וּוֹאָם אֹוֵב אַיר וּוּעָרט
 עַדְוָתָן גַּעַזְאָגָט דָוֶרֶךְ דָעַר תּוֹרָה אָונִ דִי נְבִיאָמָן דְּהִיָּנוּ: דִי צְדָקָות
 פָּנִים גָּאָט דָוֶרֶךְ אַפְּמָ�נָה אַין יְשֻׁעָׁתְּמִשְׁיחָה, פָּאֶר אַלְעָ, וּוֹאָם גַּלְוִיבָן.
 וּוֹאֲרִים עַמְּדָה אַיז נִיטָא קַיְיָן חַילְוקָן; מַחְמָת אַלְעָ הָאָבָן גַּעַזְוִינְדִּיקָט,
 אָינִ זַעַנְעָן גַּעַמְאָנְגָלָעָט דָעָם בְּבּוֹדָן פָּנִים גָּאָטָה, אֶבְעָר זַיְיָ וּוּעָרְן
 אַוְמָזָסְטָן גַּעַרְעָכְטָפָּאֶרֶטִיךְט פָּנִים זַיְן חַסְפָּדָה דָוֶרֶךְ דָעַר אַוְסְמָלִיְיָזָנָג
 פָּנִים

פֿוֹן יִשְׁוּעָה הַמְשִׁיחָה וּוּמְעַן גַּאֲטַה אֲרוֹיָס גַּעַשְׁטָעלַט צַו זַיִן
 אַ פֶּאָרְגָּעְבּוֹנָג דַּוְרָךְ אַמְנוֹנָה אֵין זַיִן בְּלֹטַט צַו וּוּזַיִן צְדֻקָּות
 דַּוְרָךְ סְלִיחָתָה עֲזֹנוֹת פָּאָר דִּי פְּרִיעָר בְּאַגָּאָגָעָנָע זַיִנָּה צְוַלִּיבַּ דָּעַר
 לִיְּטוּזְעַלְיקִיטַּ פֿוֹן גַּאֲטַה צַו וּזַיִן צְדֻקָּות אֵין דָעַר אַיצְטִיקָּעַר
 צְיִיטַן כְּדַי עַר אַלְיַין וְאַל זַיִן גַּעַרְבַּט אַוְן דָעַר רַעַכְטְּפָאַרְטִיקָּעַר
 פֿוֹן דָעַם וּוְאַם הַאֲטַה אַמְנוֹנָה אֵין יִשְׁוּעָן. בְּכָן, וּאוֹ אַיז דָאָם רִימְעָן?
 עַם אַיז אַוְסְגַּעַשְׁלָאָסָן. דַּוְרָךְ וּוּאַסְעָר מִין חָזָק? פֿוֹן מַעַשִׂים? נַיִן?
 נִיעָרָת דַּוְרָךְ דָעַם חָזָק פֿוֹן אַמְנוֹנָה. מִיר רַעַכְעָנָעַ דָעַרְגָּבָּרָה, אַז
 אַ מעַנְטַשׁ וּוּעָרָת גַּעַרְכְּטְּפָאַרְטִיקָּעַר דַּוְרָךְ אַמְנוֹנָה אַן דַי מַעַשִׁים
 פֿוֹן דָעַר תּוֹרָה. אַדְעָר אַיז גַּאֲטַה דָעַר גַּאֲטַה נַאֲרַ פֿוֹן דִי יַדְן? אַיז עַר
 נִינְטַדְעַר גַּאֲטַה אַוְיךְ פֿוֹן דִי גּוֹיִים? יַא, אַוְיךְ פֿוֹן דִי גּוֹיִים, זַיִנְטַ גַּאֲטַה
 אַיז אַיְינָעָה, אַוְן עַר וּוּעָט רַעַכְטְּפָאַרְטִיקָּעַן דִי גַּעַמְלָטָע פֿוֹן אַמְנוֹנָה,
 אַוְן דִי נִיטַּ-גַּעַמְלָטָע דַּוְרָךְ אַמְנוֹנָה. צַי טּוֹעָן מִיר דָעַן מַבְטָל זַיִן
 דַּוְרָךְ אַמְנוֹנָה דִי תּוֹרָה? חָלִילָה; נִיעָרָת מִיר זַעַנָּעַן מַקִּים דִי
 תּוֹרָה.

דַ וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ וְאַלְןַ מִיר זַאֲגָן, אַז אַבְּרָהָם אַבְּינָו הַאֲטַה דָעַרְגְּרִיכְטַט
 לְיוֹיטַ דָעַם פְּלִיאִישַׁ? וּוֹאָרִים אַיְיבַּ אַבְּרָהָם אַיז גַּעַרְכְּטְּפָאַרְטִיקָּעַר
 גַּעַוְאָרָן דַּוְרָךְ מַעַשִׁים טּוֹבִים הַאֲטַה עַר גַּעַהָאָט מִיטַּ וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ צַו
 רִימְעָן, אַבְּעָר נִינְטַדְעַר גַּאֲטַה. וּוֹאָרִים וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ דָעַר פְּסָוקַ?
 אַזְנַ אַבְּרָהָם הַאֲטַה גַּעַגְלִוְיבַּט גַּאֲטַה, אַזְנַ עַם אַיז אִים אַ דִּיןְזָהָבָן
 גַּעַוְאָרָן פָּאָר גַּעַרְכְּטִיקִיטַּ. אַבְּעָר פָּאָר דָעַם וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ זַיִן
 מַיְעַן, וּוּעָרָת דָעַר שְׁכַר נִינְטַדְעַר פָּאָרְעָבָנָט וְוִי אַחְסָה, נִיעָרָת וְוִי אַ
 חָזָב. אַזְנַ דָעַר, וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ זַיִן נִינְטַדְעַר מַיְעַן, נִיעָרָת גַּלְוִיבַּט אַזְנַ אִים
 וּוְאַסְגַּעַשְׁעַ רַעַכְטְּפָאַרְטִיקָּעַט דָעַם רְשָׁעָה, וּוּעָרָת זַיִן אַמְנוֹנָה פָּאָרְעָבָנָט
 פָּאָר גַּעַרְכְּטִיקִיטַּ. אַזְנַ לְוִיבַּט אַוְיךְ דַּוְדָעַט דָעַם מַעַנְטַשָּׁן, וּוּמְעַן
 גַּאֲטַה טּוֹטַצְנָעָן גַּעַרְכְּטִיקִיטַּ אַזְנַ מַעַשִׁים טּוֹבִים: וּוֹאַיְלַ
 אַיז דִי, וּוּמְעַם פָּאָרְבָּעָנָס זַעַנָּעַן פָּאָרְגָּעָבָן, אַזְנַ וּוּמְעַם חֲטָאִים
 זַעַנָּעַן פָּאָרְדָּעָקָט. וּוֹאַיְלַ אַיז דָעַם מַעַנְטַשָּׁן, וּוּמְעַן גַּאֲטַה רַעַכְעָנָט
 נִינְטַדְעַר אַזְנַ קִיְּזָנָה. צַי בָּאַצְטַחְתַּ יַקְעַדְעַר דִי דָאַיְקָעַ בְּרַכָּה אַיְחָף דָעַם
 גַּעַמְלָטָן, אַדְעָר אַוְיךְ אַיְחָף דָעַם נִיטַּ-גַּעַמְלָטָן? וּוֹאָרִים מִיר
 זַאֲגָן

זאגן: אַברָהָמֶן אֵין זִין אַמּוֹנָה פָּאַרְעָכְנֶט גַּעֲוֹאָרֶן פָּאָר אַ
גַּעֲרָכְטִיקִיט. ווַיַּאֲוֹוִי וְשַׁע אֵין עַם גַּעֲרָכְנֶט גַּעֲוֹאָרֶן? אֵין
10 עַם גַּעֲוֹעַן אַיְדָעָר, אַדְעָר נַאֲכְדָעָם וְוַיַּעֲר אֵין גַּעֲמָלֶט גַּעֲוֹאָרֶן?
עַם אֵין נִיט גַּעֲוֹעַן נַאֲכְדָעָם, נַיְעָרֶת אַיְדָעָר עַר אֵין גַּעֲמָלֶט
11 גַּעֲוֹאָרֶן. אַוְן עַר הָאָט מַקְבֵּל גַּעֲוֹעַן דֻּעַם צִיכְּן פָּוּן מִילְּהָ אַ
חוּתָם פָּוּן דֻּעַר צְדָקוֹת, ווָאָס עַר הָאָט גַּעֲדָאָט פָּוּן דֻּעַר אַמּוֹנָה,
בְּעַת עַר אֵין גַּעֲוֹעַן אֵין עַרְלָה, בְּכָרִי עַר זָאָל זִין דֻּעַר פָּאַטָּעָר
פָּוּן אַלְעָ ווָאָס גַּלְוִיבָן חַגְם זַיְיַלְבִּין אֵין עַרְלָה, בְּדִי עַם זָאָל
12 זַיְיַ צְוָגַעְרָכְנֶט וְוַעֲרָן צְדָקוֹת, אַוְן דֻּעַר פָּאַטָּעָר פָּוּן גַּעֲמָלֶטָעָ פָּאָר
דִּי, ווָאָס זַעֲנָעַן נִיט נַאֲר גַּעֲמָלֶט, נַיְעָרֶת ווָאָס גַּיְעַן אַיְיךְ אֵין
דִּי טְרִיטָט פָּוּן דֻּעַר אַמּוֹנָה פָּוּן אַבְרָהָם אַבְנִין ווָאָס עַר הָאָט
גַּעֲהָאָט בְּעַת עַר אֵין נִט גַּעֲוֹעַן גַּעֲמָלֶט. ווָאָרִים נִיט דַוְרָךְ
13 דֻּעַר תּוֹרָה אֵין גַּעֲקָוּמָעָן דִּי הַבְּטָחָה צַו אַבְרָהָמֶן, אַדְעָר צַו
זִין זָאָמָעָן, אֹו עַר זָאָל זִין יוֹרְשָׁ פָּוּן דֻּעַר וּוּעָלֶט, נַיְעָרֶת דַוְרָךְ
צְדָקוֹת פָּוּן אַמּוֹנָה. ווָאָרִים אַוְיָב דִּי, ווָאָס זַעֲנָעַן פָּוּן דֻּעַר תּוֹרָה,
14 זַעֲנָעַן יוֹרְשִׁים, ווּעָרֶת דִּי אַמְּנִינָה נִישְׁטִיךְ, אַוְן דִּי הַבְּטָחָה בְּטָלָל.
ווָאָרִים דִּי תּוֹרָה בְּרַעֲנֶגֶט גַּרְיִמְצָאָרֶן, אַבְעָר ווָאוּ עַם אֵין נִטָּא
15 קִין תּוֹרָה, דָּאָרֶט אֵין אַיְיךְ נִטָּא קִין עַבְרָהָת, דַעֲרִיבָעָר אֵין
16 עַם אַיְיךְ פָּוּן אַמּוֹנָה, בְּדִי עַם זָאָל זִין דַוְרָךְ חַסְפָּה, אַזְוִי אֹו דִּי
הַבְּטָחָה זָאָל בָּאַשְׁטִין פָּאָר דֻּעַם גַּאנְצָן זָאָמָעָן, נִיט נַאֲר פָּאָר
יעַנְעָם, ווָאָס אֵין פָּוּן דֻּעַר תּוֹרָה, נַיְעָרֶת אַיְיךְ פָּאָר יַעַנְעָם, ווָאָס
אֵין פָּוּן דֻּעַר אַמּוֹנָה פָּוּן אַבְרָהָמֶן. עַר אֵין דֻּעַר פָּאַטָּעָר פָּוּן אַ
17 אַוְנוֹדוֹ אַלְעָ ווְיַי שְׂטִיעַט גַּעֲשִׁיטָבָן: פָּאָר אַ פָּאַטָּעָר פָּוּן אַ
סְּךָ פָּעַלְקָעָר הָאָב אַיְיךְ דִּיךְ גַּעֲמָאָכֶט – פָּאָר גָּאָט, ווּעְמָעָן עַר
הָאָט גַּעֲלְוִיבָט, אַוְן ווָאָס אֵין מַחְיהָ-מַתִּים אַוְן רַוְפְּט דָאָם, ווָאָס
18 אֵין נִטָּא גַּלְיִיךְ ווְיַי עַם ווּאַלְטָ שְׁוִין גַּעֲוֹעַן. ווָאָס הַגָּם
עַר הָאָט נִיט גַּעֲהָאָט קִין הַאָפְעָנָנָג הָאָט עַר גַּעֲלְוִיבָט אֵין
הַאָפְעָנָנָג, אֹו עַר ווּעַט ווּעֲרָן אַ פָּאַטָּעָר פָּוּן אַסְּךָ פָּעַלְקָעָר, לְוִית
וְיַי עַם אֵין צַו אִים גַּעֲזָגָט גַּעֲוֹאָרֶן: אַזְוִי זָאָל זִין דִּין זָאָמָעָן.
19 אֵין הַגָּם עַר אֵין נִט גַּעֲוֹעַן אַפְגַּעַשׂוֹאָכֶט אֵין אַמּוֹנָה, הָאָט עַר
בָּאַטְרָאָכֶט

בָּאַטְרָאַכְטַן זִין אַיְגֵן לִיבֶן שְׁוִין אֹוִי גּוֹט וּוּ טְוִיטַן וּוּיְילַעֲרַ אַיְזַן
 אַלְטַ גּוֹעוֹן אַרְוָם הַוְנְדָעַרְטַן יָאָרַ, אָוָן דַי טְוִיטְקִיְיטַ פָּוָן שְׁרָהָם
 מְוִיטְעַרְטְּרָאַכְטַן; אָוָן אַיְזַן נִיטַמְפָּקַ גּוֹעוֹן אַיְזַן דַעַר הַבְּטַחַה פָּוָן
 גָּאַטְ דָוְרְקַ אַיְמְגָלוּבַן, נִיעַרְטַן הַאָטַזְדַקְטַן אַיְזַן אַמְוִינה,
 אָוָן הַאָטַפְגָעַבְן בְּכָבוֹד צַוְגַאַטְ, אָוָן אַיְזַן גּוֹעוֹן בְּטוֹחַ, אַוְוָאַם
 עַרְהַאָטַמְבְטַחַ גּוֹעוֹן, אַיְזַן עַרְאַיְיךְ בְּכָולָת צַוְתָאַן. בְּכָן
 אַיְזַן דָאַם אַיְיךְ פְאַרְדְעַבְנַט גּוֹעוֹאַרְן פְאַר גְּרַעְבְטִיקִיַט. אָוָן
 נִיטַמְפָּקַ זִינְעַטְוּעַגְן אַלְיַין אַיְזַן עַמְגְשְׁרִיבַן גּוֹעוֹאַרְן, אַוְעַמְ אַיְזַן
 אַיְםַ פְאַרְדְעַבְנַט גּוֹעוֹאַרְן, נִיעַרְטַן אַיְיךְ פָּוָן אַונְדוּעְרַטְוּעַגְן, פְאַר
 וּעַמְעַן סֻעַוְעַטְ פְאַרְדְעַבְנַט וּוּעַרְן, וּוּיְילַעֲרַ מִירַ גְּלוּבַן אַיְזַן אַיְםַ
 וּוּאַם הַאָטַמְתְּהִיחְמָתִים גּוֹעוֹן יְשִׁיעַן, אַונְדוּעְרַהָאָרַ, וּוּאַם אַיְזַן
 אַובְעַרְגְעַנְטְפְעַרְטַ גּוֹעוֹאַרְן פְאַר אַונְדוּעְרַעְ פְאַרְבְּרַעְבְנַט אַיְזַן
 אַיְזַן אַיְפְגָעַוְעַקְטַ גּוֹעוֹאַרְן פְאַר אַונְדוּעְרַרְ רַעְכְטְפָאַרְטִיקְוָגְן.

הַ בְּכָן, וּוּיְילַעֲרַ מִירַ זִעְנַעַן גְּרַעְכְטְפָאַרְטִיקְטַ דָוְרְקַ אַמְוִינה, הַאָבָן
 מִירַ שְׁלָוָם מִיטַגְאַטְ דָוְרְקַ אַונְדוּעְרַהָאָרַ יְשִׁיעַהָמְשִׁיחַ, דָוְרְקַ
 וּעַמְעַן מִירַ הַאָבָן אַיְיךְ בָאַקְוִמְעַן אַונְדוּעְרַ צְוָגָאנְגַ פָּוָן אַמְוִינה
 אַיְזַן דַעַם דָאַיְקָן חָסָה, אַיְזַן וּעַלְכָן מִירַ שְׁטִיעַן, אַיְזַן מִירַ פְּרִיעַן
 זִיךְ אַיְזַן דַעַרְהַאָפְנוֹנְגַ פָּוָן דַעַרְהַעַלְכְקִיְיטַ פָּוָן גָאַטְ. אַיְזַן נִיטַמְ
 נָאָרַ דָאַם נִיעַרְטַן מִירַ פְּרִיעַן זִיךְ אַיְיךְ אַיְזַן אַונְדוּעְרַעְ צְרוֹתָה
 וּוּיְילַעֲרַ מִירַ וּוּיְסָן, אַוְ דַי צְרָהַ בְּרַעְנָגַטְ גְּדֹוְלָהַ, אַיְזַן גְּדֹוְלָהַ,
 דַעְרַפְאָרְוִינְגַ אַיְזַן דַעְרַפְאָרְוִינְגַ הַאָפְעַנְוִינְגַ אַיְזַן הַאָפְעַנְוִינְגַ בְּרַעְנָגַט
 נִיטַצְוַעַנְדַהְ, מְחַמְתַדְיַ לִבְשַׁאַפְטַ פָּוָן גָאַטְ אַיְזַן אַוְסְגַעְגַאַסְן
 גּוֹעוֹאַרְן אַיְזַן אַונְדוּעְרַעְ הַעַרְצָעַרְ דָוְרְקַ דַעַם רַוחְדְקָדְשַׁ, וּוּאַם
 אַיְזַן אַונְדוּזְגָעַבְן גּוֹעוֹאַרְן. וּוּאַרְיםַ בְּעַתְמַירַ זִעְנַעַן נָאָךְ גּוֹעוֹן
 שְׁוֹאָךְ, אַיְזַן מְשִׁיחַ אַיְזַן דַעַרְהַעַרְקִעְדַרְ צִיְיטַ גְּשַׁטְאַרְבַןַ פְאַר
 דַי רְשַׁעַיְםַ. וּוּאַרְיםַ עַמְיצָעַרְ וּוּעַטְ קִיְםַ שְׁטַאַרְבַןַ פְאַר אַצְדִיקָןַ
 פְאַר דַעַם גּוֹטְנַ וּוּאַלְטַ זִיךְ דָאָךְ אַפְשָׁרַ עַמְיצָעַרְ אַונְטוּרְגַעְנוּמָעַן
 צַיְ שְׁטַאַרְבַןַ, גָאַטְהַאָטַ אַבְעַרְ בְּאוֹיְזַן זִיְן לִבְשַׁאַפְטַ צַוְ אַונְדוּ
 מִיטַדְעַםַ וּוּאַם בְּעַתְמַירַ זִעְנַעַן נָאָךְ גּוֹעוֹן זִינְדִיקָעַ אַיְזַן מְשִׁיחַ
 פְאַר אַונְדוּזְגָעַבְןַ, אַפְשִׁיטָאַ שְׁוִיןַ וּוּעַלְןַ מִירַ אַיצְטַ, בְּעַתְמַירַ

מיר זענען גערעטפֿאַרטיקט געווארן דורך זיין בלוט, ניצול
 ווערן דורך אים פון דעם צאָרֶן פון גאט. וואָרים אויב מיר
¹⁰ בעת מיר זענען געוווען שונאים זענען באַויליקט געווארן פֿאַר
 גאט דורך דעם טויט פון זיין זיין, אַ פֿשְׁטָא שווין, בעת מיר
 זענען שווין באַויליקט געווארן, וועלן מיר ניצול ווערן דורך זיין
¹¹ לעבען, אַין ניט נאָר דָּאמֶן, נײַערט מיר פרײַען זיך אויך אַין גאט
 דורך אַנדזער האָר יְשֻׁעָה הַמֶּשִׁיחָה דורך וועמען מיר האָבָן אַיצְט
¹² מְקַבֵּל געוווען די באַויליקינג. בְּכֵן אָזְיוּוֹי דורך אַין מענטשן
 אַיז די זינֶד געקוּמָן אַין דער וועלט אַריַין, אַין טויט דורך זינֶה,
 אַזְיוּ אַיז דער טויט אַרְיבָּעֶר צוֹ אַלְעָ מענטshan, ווילַ אַלְעָ האָבָן
 געזינְדִּיקט. וואָרים פֿאַר מְתַנְּ-הַתּוֹרָה אַיז זינֶד שווין געוווען אַיף
¹³ דער וועלט, אַבעָר זינֶד ווערט ניט צוֹגַעַרְעַבְנָט, בעת עם אַיז
 ניט אַ קִין חָזְרָה. דָּאָךְ האָט דער טויט געהַרְשָׁט פון אַרְמָן
¹⁴ בְּזַיְמַשְׁהָן אֲפִילּוּ אַיבָּעֶר די, וואָסֶם האָבָן ניט געזינְדִּיקט אַיף
 דעם אָזְפָּן פון אַדְמָן וואָסֶם אַיז עַנְלָעָץ צוֹ אַים וואָסֶם האָט גַּזְאַלְט
¹⁵ קוּמָן. אַבעָר ניט אַזְיוּ אַיז עם מִיט דער מְתַנָּה, ווֹי מִיט דער
 עַבְּירָה. וואָרים אויב דורך דער עַבְּירָה פון דעם אַיִינָעָם זענען
¹⁶ אַסְּקָר גַּעַשְׁטָאַרְבָּן, אַסְּקָר מַעַרְאַתְּ-הַאָט דער چָסְרָ פון גַּאַט, אַין די
 מְתַנָּה דורך דעם چָסְרָ פון דעם אַיִינָעָם מענטshan יְשֻׁעָה הַמֶּשִׁיחָה
 זיך פֿאַרְמָרְט אַיבָּעֶר דעם רְבִים' אַין ניט ווֹי דורך אַיִינָעָם וואָסֶם
¹⁷ האָט געזינְדִּיקט, אַיז די מְתַנָּה; וואָרים דער מְשָׁפֶט אַיז געקוּמָן
 צוֹ דער פֿאַראֹרְטִילְוָגֶן פון אַיִינָעָם אַבעָר די מְתַנָּה אַיז געקוּמָן
 פון אַסְּקָר עַבְּירָות צוֹ רַעַכְטֿ-פֿאַרטִּיקְוָגֶן. וואָרים אויב דורך דער
 עַבְּירָה פון דעם אַיִינָעָם האָט דער טויט געהַרְשָׁט דורך דעם
 אַיִינָעָם אַסְּקָר מַעַרְאַתְּ-הַאָט דער چָסְרָ פון גַּשְׁפָּעָ פון
 چָסְרָ, אַין פון דער מְתַנָּה פון רַעַכְטֿ-פֿאַרטִּיקְוָגֶן, הערשָׂן אַין לעַבְּן
¹⁸ דורך דעם אַיִינָעָם מענטshan יְשֻׁעָה הַמֶּשִׁיחָה. בְּכֵן אָזְיוּוֹי דורך אַין
 עַבְּירָה אַיז דער מְשָׁפֶט געקוּמָן אַיבָּעֶר אַלְעָ מענטshan, פֿוֹנְקָט
¹⁹ אַזְיוּ אַיז די רַעַכְטֿ-פֿאַרטִּיקְוָגֶן אַיבָּעֶר גַּעַגְעָאַנְגָּעָן פון דעם אַיִינָעָם
 צוֹ דער רַעַכְטֿ-פֿאַרטִּיקְוָגֶן אַין לעַבְּן פון אַלְעָ מענטshan. וואָרים
 אַזְיוּ

אווי ווי דורך דער ווידערשפֿענִיקִיט פֿון דעם אײַנעָם מענטשָׁן אויז
דער רבּים גַּעֲמַכְתּוֹ גַּעֲוֹאָרֶן זִינְדִּיךְ פֿוֹנְקֵט אוֹוִי וּוּעַט דער רבּים
דורך גַּעֲהָאַרְכּוֹאַמְּקִיט פֿון דעם אײַנעָם וּוּעַרְן גַּעֲרָעַכְתּוֹ. אָוּן די²⁰
תּוֹרָה אוֹזְרָה אַיְזָה דֻּרְבּוֹי אַרְיִינְגְּעַקְּוּמָעַן, בְּדוּרְיָה דָּאָס פַּאֲרְבָּרְעָכְן וְאַל זִיךְ
פַּאֲרְמָעָרָן; אַבְּעָרָה וּוּאָס די זִינְדָה אַטְזָה זִיךְ גַּעֲמָעַרטּוֹ, הָאַט זִיךְ דַּעַר
חַסְדּוֹ נָאָךְ מַעַרְפַּאֲרְמָעָרָטּוֹ, בְּדוּרְיָה אַוְוִי וּוּי די זִינְדָה אַטְזָה גַּעֲהָרָשָׁטּוֹ²¹
אַיְזָן טּוֹיטָה, פֿוֹנְקֵט אוֹוִי וְאַל דַּעַר חַסְדּוֹ הָעָרָשָׁן דורך גַּעֲרָעַטְיִיכְתּוֹ
צִים אַיְבִּיקָן לְעַבְנָה דורך יִשְׂיָעָה הַמְּשִׁיחָה אַונְהָזָעָר הָאָרָה.

וּ בְּכָהּ, וּוּאָס זָאָלָן מִיר זָאָגָן? זָאָלָן מִיר פַּאֲרְבָּלִיבָן אַיְזָה דַּעַר
זִינְדָה, בְּדוּרְיָה דַּעַר חַסְדּוֹ וְאַל זִיךְ פַּאֲרְמָעָרָן? חַלְילָה מִיר, וּוּאָס
זָעָנָעָן אַפְּגַעַשְׁטָאַרְבָּן פָּאָר דַּעַר זִינְדָה, וּוּאַזְוִי קַעַנְעָן מִיר נָאָךְ אַיְזָן
אַזְרָה לְעַבְנָה?³ אַדְעָר וּוּיִיסְטָ אַזְרָה נִימָטָה אָזְזָרָה אַלְעָאָזָה וּוּאָס זָעָנָעָן
גַּעֲטוֹבָלָטּוֹ גַּעֲוֹאָרֶן אַיְזָה יִשְׂיָעָה הַמְּשִׁיחָה זָעָנָעָן גַּעֲטוֹבָלָטּוֹ גַּעֲוֹאָרֶן
אַיְזָן זִין טּוֹיטָה?⁴ מִיר זָעָנָעָן דַּעַרְבָּעָר בְּאַגְּרָאַבָּן גַּעֲוֹאָרֶן מִיטָּה
אַזְמָן דורך דַּעַר טְבִילָה אַיְזָה דַּעַר זִינְדָה, וּוּיִזְמָהָרָה פֿוֹנְקֵט וּוּיִזְמָהָרָה
אַיְזָה אַיְפְּגַעַוּקָטּוֹ גַּעֲוֹאָרֶן פֿון די טּוֹיטָעָה דורך דַּעַם בְּבָוָה פֿון
דַּעַם פָּאָטָעָה, אַוְוִי זָאָלָן מִיר אַזְיךְ גַּיְינָה אַיְזָה דַּעַם נִיְעָן לְעַבְנָה.⁵
וּוּאָרים אַיְיבָן מִיר זָעָנָעָן בְּאַהֲעָפָטּוֹ גַּעֲוֹאָרֶן מִיטָּה אַזְמָן אַיְזָה דַּעַר
עַנְלָעַכְיִיטּוֹ פֿון זִין טּוֹיטָה וּוּעָלָן מִיר אַזְיךְ זִין בְּאַהֲעָפָטּוֹ אַיְזָן
דַּעַר עַנְלָעַכְיִיטּוֹ פֿון זִין תְּחִוּתָה-הַמְּתִים.⁶ וּוּאָרים מִיר וּוּיִסְטָן, אַזְמָן
אַזְנְזָעָר אַלְטָעָר מַעֲנַטְשָׁאַפְּטָן צָוּ דַּעַר זִינְדָה, בְּדוּרְיָה
סָעָה וְאַל אַפְּגַעַטָּאַפְּטָן וּוּעַרְן דַּעַר גּוֹף פֿון זִינְדָה, אַזְמָן מִיר זָאָלָן מַעַרְבָּה
נִימָטָה זִין אַזְמָן קַנְעַטְשָׁאַפְּטָן צָוּ דַּעַר זִינְדָה. וּוּאָרים דַּעַר, וּוּאָס אַזְמָן
גַּעֲשַׁטְאַרְבָּן, אַזְמָן גַּעֲרָעַטְפָּאַרְטִיקָטּוֹ פֿון דַּעַר זִינְדָה. אַוְיָב אַבְּעָר
מִיר זָעָנָעָן גַּעֲשַׁטְאַרְבָּן מִיטָּה מִשְׁיחָה, גַּלְוִיבָן מִיר, אָזְזָרָה וּוּעָלָן
אַזְיךְ לְעַבְנָה מִיטָּה אַסְטָן. וּוּאָרים מִיר וּוּיִסְטָן, אָזְזָרָה נִאָכְדָעָם וּוּיִזְמָהָרָה אַזְמָן
אַיְפְּגַעַשְׁטָאַגְּעָן תְּחִוּתָה-הַמְּתִים, טּוֹטָה עַר מַעַר נִימָטָה שְׁטָאַרְבָּן; טּוֹיטָה
הָאַטְזָה מַעַר נִימָטָה קִיְינָה שְׁלִיטָה אַיְבָעָר אַסְטָן. וּוּאָרים דַּעַם טּוֹיטָה, וּוּאָס
עַר אַזְמָן גַּעֲשַׁטְאַרְבָּן, אַזְמָן עַר פָּאָר דַּעַר זִינְדָה גַּעֲשַׁטְאַרְבָּן אַזְמָן
אַבְּעָר דָּאָס לְעַבְנָה, וּוּאָס עַר לְעַבְטָה, לְעַבְטָה עַר פָּאָר גָּאָטָה. פֿוֹנְקֵט
אַזְמָן

אווי זאלט איר זיך אויך רעהגען צו זיין טויט פאר דער זינה,
 אבער לעבעדיק פאר גאט אין ישיע המשיח. זאל דעריבער די
 זינד ניט הערשן אין אייער שטארבלעבן לײַב, כרי צו געהארבן
 אירע התאות; גיט אויך ניט אָף אייער אַברים פאר דער זינד ווי
 כל-זין פון אומגערכטיקיט, ניערט גיט זיך איבער צו גאט, ווי
 לעבעדיק געווארענע פון די טויטע אין אייער אַברים ווי בְּלִיְּזִין
 פון גערעכטיקיט פאר גאט. ווארים די זינד וועט ניט האבן קיין
 שליטה איבער איך, מלחמת איר זענט ניט אונטער דער תורה
 ניערט אונטער דעם חסֶר. וואם זשע דען? זאלן מיר זינדיין?
 וויל מיר זענען ניט אונטער דער תורה, ניערט אונטער דעם
 חסֶר? הַלְילָה צי וויסט איר ניט, או צו וועמען איר גיט זיך
 איבער ווי קנעכט צו געהארכיזאמקיט, זענט איר די קנעכט פון
 אים וועמען איר טויט געהארבן, סי דער זינד צום טויט, אַדר
 געהארכיזאמקיט צו גערעכטיקיט? אַבער בָּרוּךְ הַשֵּׁם, או אָזְיוֹוִוִי
 איר זענט געווען קנעכט פון דער זינה, זענט איר אַבער געווארן
 געהארכיזאם פון הארץ צו יונער פֿאַרְמָן פון תורה צו וועלכער
 איר זענט אַבערגענטפערט געווארן. און וויל איר זענט
 באפריעט געווארן פון דער זינה, זענט איר געווארן קנעכט פון
 גערעכטיקיט. איך רעד לוייט דעם שטייגער פון מענטשן, צוֹלִיב
 דער שוואCKERIT פון אייער פלייש. ווארים אָזְיוֹוִוִי איר האט
 אַבערגעגעבן אייער אַברים פאר קנעכט צו דער טומאה אין
 פון רשות צו רשות, פונקט אווי זאלט איר איצט אַבערגעבן
 אייער אַברים צו גערעכטיקיט פאר קדושה. ווארים בעט איר
 זענט געווען קנעכט פון דער זינה, זענט איר געווען פרײַ פון
 גערעכטיקיט. בְּכָן, וואסער פרוכט האט איר דעם אלט געהאט
 פון יונע זאָבן, מיט וועלכער איר שעט זיך איצט? ווארים דער
 סוף פון יונע זאָבן איז טויט. אַבער איצט, בעט איר זענט
 באפריעט געווארן פון דער זינד און זענט געווארן קנעכט פון
 האט איר אייער פֿירּוֹת פון קדושה, און צום סוף - אַיְבִּיך
 לעבן. ווארים דער שְׁכַר פון זינד איז דער טויט; אַבער די מְתָנָה
 פון

פִּין גָּאַט אֵין אַיְבָּיק לְעֵבֶן אֵין יְשֻׁיעָה הַמִּשְׁיחָה אַינְדוֹזָעֶר האָרֶן.
 אַדְעָר ווַיִּסְמַט אַיר נִיט, בְּרִידָעֶר - וּוֹאֲרִים אֵיךְ רַעַד צַי מַעֲנְטְשָׁן,
 וּוֹאָם קַעַנְעָן דַּי תּוֹרָה - אֹז דַּי תּוֹרָה הָאָט שְׁלִיטָה אַיבָּעֶר אַ
 2 מַעֲנְטְשָׁן, כְּלִזְמָן עַר לְעֵבֶט? וּוֹאֲרִים דַּי פָּאַרְדִּיוֹרָאַטָּעֶ פְּרִוי
 אַיז גַּעֲבָונְדָן מַזְדָּחָתּוֹרָה צַי דַּעַם מָאָן, כְּלִזְמָן עַר לְעֵבֶט; אַיְבָּ
 אַבָּעֶר דַּעַר מָאָן שְׁטָאַרְבָּטֶן, אַיז זַי פְּטוּר פִּין דַּעַם דִּין צַי דַּעַם
 3 מָאָן. דַּעֲרִיבָּעֶה אַיְבָּ זַי בָּאַהֲעָפֶט זַיְקָ מִיטָּן אַנְדָּעָרֶן מָאָן,
 כְּלִזְמָן אַיר מָאָן לְעֵבֶט, וּוּעַט זַי אַנְגָּעָרְוָפָן ווּעְרָן אַ זָּוָנה; אַבָּעֶר
 אַיְבָּ דַּעַר מָאָן שְׁטָאַרְבָּטֶן, אַיז זַי פְּרִוי פִּין דַּעַם דִּין, אַיז זַי
 אַיז נִיט קִיּוֹן זָוָנה, הָגָם זַי בָּאַהֲעָפֶט זַיְקָ מִיטָּן אַנְדָּעָרֶן מָאָן.
 4 דַּעֲרִיבָּעֶה, מִינְעָן בְּרִידָעֶה, אַיְיךְ אַיר זַעַנְטָ גַּעֲוָאָרֶן טַוִּיטָ פָּאָר
 דַּעַר תּוֹרָה דַּוְרָךְ דַּעַם גּוֹפָן מַשְׁוִיחָן, בְּרִי בָּאַהֲעָפֶט צַי ווּעְרָן מִיטָּן
 אַן אַנְדָּעָרֶן, צַי אִים ווּאָם אַיז אַיְפָגָעְשָׁטָאַנְעָן תְּחִוָּתְהַמְּתִים, בְּכָרִי
 5 מִיר זָאָלֶן קַעַנְעָן אַרְוִיסְבָּרְעָנְגָעָן פִּירָוֹת פָּאָר גָּאָט. וּוֹאֲרִים בְּעַת
 מִיר זַעַנְעָן גַּעֲוָוָן אַין דַּעַם פְּלִיאִישָׁן הָאָבָן דַּי זַיְנְדִּיקָעָתָאָוָת, ווּאָם
 זַעַנְעָן גַּעֲוָוָן דַּוְרָךְ דַּעַר תּוֹרָה, גַּעֲוָוָרְקָט אַין אַינְדוֹזָעֶר אַבָּרִים
 6 אַרְוִיסְצּוּבָּרְעָנְגָעָן פִּירָוֹת פָּאָר דַּעַם טַוִּיטָ. אַבָּעֶר אַיְצָט זַעַנְעָן מָוָר
 פְּרִוי פִּין דַּעַר תּוֹרָה, וּוַיִּלְמַר זַעַנְעָן גַּעֲשְׁטָאַרְבָּן פִּין דַּעַם, צַי
 ווּאָם מִיר זַעַנְעָן גַּעֲוָוָן גַּעֲבָונְדָעֶן, אַיז זַי מִר דִּינְעָן אַין דַּעַר
 נִיְקָוִתָּן פִּין דַּעַם גִּיסְטָן, אַין נִיט אַין דַּעַר אַלְטָקִיָּתָן פִּין דַּעַם אָוֹת.
 7 דַּעֲרִיבָּעֶה, ווּאָם זְשָׁע זָאָלֶן מִר זָאָגָן? אֹז דַּי תּוֹרָה אַיז זַיְנְדָן?
 חָלִילָה דָּאָךְ אַיךְ ווּאַלְטָן נִט גַּעֲקָעָנְטָ קִיּוֹן זַיְנָה, סִידָן דַּוְרָךְ דַּעַר
 תּוֹרָה; וּוֹאֲרִים אֵיךְ ווּאַלְטָן נִט גַּעֲוָוָאַסְטָן פִּין קִיּוֹן גַּלוּסְטִיקִיָּתָן, ווּעַן
 8 דַּי תּוֹרָה ווּאַלְטָן נִט גַּעֲזָאָגָט: דָּו זָאָלָסְטָן נִט גַּלוּסְטָן. אַבָּעֶר דַּי
 זַיְנָה, וּוַיִּלְמַר זַי הָאָט גַּעֲפִינְעָן אַסְּפָה, הָאָט גַּעֲוָוָרְקָט אַין מִר דַּוְרָךְ
 דַּעַם גַּעֲבָאָט אַלְעָרְלִי גַּלוּסְטִיקִיָּתָן; וּוֹאֲרִים אַן דַּעַר תּוֹרָה אַיז דַּי
 9 זַיְנְדִּיקָעָת. אַין אַיךְ הָאָב אַמְּאָל גַּעֲלָעָבֶט אַן דַּעַר תּוֹרָה, אַבָּעֶר
 בְּעַת דָּאָם גַּעֲבָאָט אַיז גַּעֲקָוּמָעָן, הָאָט דַּי זַיְנְדִּיקָעָת, אַין
 10 אַיךְ בֵּין גַּעֲשְׁטָאַרְבָּן; אַין דָּאָם גַּעֲבָאָט, ווּאָם הָאָט גַּעֲזָאָלָסְטָן זַיְנָה
 11 צַיְמָ לְעֵבֶן, הָאָב אַיךְ גַּעֲפָנוּעָן, אַיז פָּאָר מִר דַּעַר טַוִּיטָ. וּוֹאֲרִים דַּי
 זַיְנָה

7. 12-8. 1

זונד, בעה זי האט געפניען אַסְבָּהּ האט מיך דורך דעם געבאט
אַפְגַּעֲנָאָרֶט, און מיך געטייט דורך אים. די תורה איז הייליך
¹² און דאם געבאט איז הייליך און רעכטפֿאָרטִיך, און גוט. צי איז
¹³ דען דאם, וואָם איז גוט, געווארן פֿאָר מיר צום טויט? חַלְילָה
 נײַערט די זונד, כדי זי זאל קענען אַנטְפֿלְעַט ווערטן פֿאָר אַ זונד,
 האט אין מיר געוווירקט דעם טויט דורך דעם גוטם, בְּכִדֵּי דורך
¹⁴ דעם געבאט זאל די זונד זונד ווינדיק ווערטן. וואָרים מיר וויסן,
 אוֹ די תורה איז רוחניות, אַבעָר אַיך בֵּין גִּלוּסְטִיקִית פֿאָרְקִיפְט
¹⁵ אַונְטָעָר דער זונד. וואָם דאם, וואָם אַיך טה פֿאָרְשְׁטִיךְ אַיך ניט,
 וואָרים ניט וואָם אַיך וויל, דאם טו אַיך, נײַערט וואָם אַיך האָב
¹⁶ פֿיַנְט, דאם טו אַיך. אַיבָּאָר וואָם אַיך וויל ניט, דאם טו אַיך
 בֵּין אַיך מְזֻהָה, אוֹ די תורה איז גוט. און אַצְינָה, ניט אַיך בֵּין דאם
¹⁷ מער, וואָם טו דאם נײַערט די זונד, וואָם וואַיְנַט אַין מיר. וואָרים
 אַיך וויסן, אוֹ אַין מיר, דאם הייסט, אַין מײַן פְּלִישִׁישׁ, וואַיְנַט ניט
 קִין גומט. וואָרים דער באָגָעָר איז אַין מיר פֿאָרָאָן, אַבעָר צו
¹⁸ טָאָן, וואָם איז גוט, אַין ניטָאָ וואָרים דאם גוּטָע, וואָם אַיך וויל טו
¹⁹ אַיך ניטָאָ, נײַערט דאם בִּיאָזָע וואָם אַיך וויל ניט, דאם טו אַיך. בְּכִן
²⁰ אַיבָּאָיך טו דאם, וואָם אַיך וויל ניט, איז דאם מער ניט אַיך, וואָם
 טו עַמ, נײַערט די זונד, וואָם וואַיְנַט אַין מיר. אַיך געפֿין דעריבֿעָר
²¹ דעם חֻקָּאָ אוֹ אַין מיר, וואָם וויל טָאָן דאם גוּטָע אַין פֿאָרָאָן
²² דאם בִּיאָזָע. וואָרים אַיך פְּרִי מיך אַין דער תורה פֿוֹן גָּאָט לְוִיט
²³ דעם אַינְעָוָוִינִיקְסְּטָן מְעַנְטְּשָׁנוֹן, אַיך זע אַבעָר אַין מִינְעָ אַברָים אַן
 אַנדָּעָר חֻקָּאָ מְלָחָמָה הַאֲלָטָן קָעָגָן דעם חֻקָּאָ פֿוֹן מִינְעָ שְׂכָל, אַן
 וואָם טוֹט מיך בְּרַעֲנָגָעָן אַין גַּעֲפָאָנְגַּעַנְשָׁאָפָט אַונְטָעָר דעם חֻקָּאָ
²⁴ פֿוֹן דער זונד, וואָם אַין מִינְעָ אַברָים. אַ אַמְגָלִיקְלַעַכְּבָר
 מְעַנְטָשׁ וואָם אַיך בֵּין ווערט מיך מְצִילָה זַיִן פֿוֹן דעם גּוֹפָה פֿוֹן
²⁵ דעם דְּאַיְקוֹן טוֹיטָ ? אַיך דְּאָקָגָט גָּאָט מִיר אַלְיָין דִּינְעָן די תורה פֿוֹן גָּאָט
 האָרָאָן דעריבֿעָר, טוֹ אַיך פֿוֹן מִיר אַלְיָין דִּינְעָן די תורה פֿוֹן גָּאָט
 מִיט מִינְעָ גִּיסְטָט, אַבעָר מִיט דעם פְּלִישִׁישׁ דאם גַּעֲזָעָן פֿוֹן זונד.
 עַמ אַין דעריבֿעָר ניטָאָ אַצְינָד קִין פֿאָרְמִשְׁפְּטִינְגָּ פֿאָר די, וואָם ח
 יְעַנְעָן

2 זענען אין ישוע המשיח. ווארים די תורה פון דעם רוח-ההחים אין
 3 ישוע המשיח האט מיך באפריזט פון דעם געועץ פון זינד אין
 4 פון טויט. ווארים וואם די תורה האט ניט געקענט טאן, וויל זי
 5 איז געוען שוואך דורך דעם פלייש האט גאט געטאן, מיט דעם
 6 שיקן זיין אייגענען זון אין דער געשטאלט פון זונדיין פלייש אין
 7 פונועגן דער זינה, האט ער פארםשפט די זינד אין דעם פלייש,
 8 כדי די רעכטפֿאַרטִיכּוֹיט פון דער תורה זאל מקוים ווערן אין
 9 אונדז, וואם לעבן ניט לוייט דעם פלייש, ניערט לוייט דעם גיסט.
 10 ווארים די וואם לעבן לוייט דעם פלייש טראכטן וועגן די זאָן
 11 פון דעם פלייש; אַבער די, וואם לעבן לוייט דעם גיסט, טראכטן
 12 וועגן די זאָן פון דעם גיסט. ווארים דאס טראכטן פון דעם
 13 פלייש איז טויט, אַבער דאס טראכטן פון דעם גיסט איז לעבן
 14 איז שְׁלָמָם, מְחֻמָּת דאס טראכטן פון דעם פלייש איז שנאה קעגן
 15 גאט, וויל עס איז ניט אונטערטעניך דער תורה פון גאט, איז קען
 16 עם אויך ניט זיין. איז די, וואם לעבן לוייט דעם פלייש, קעגען גאט
 17 ניט וואיל געפֿעלן ווערן. אַבער אויר לעבט ניט לוייט דעם פלייש,
 18 ניערט לוייט דעם גיסט, אויב דער גיסט פון גאט וואנט באמא
 19 איז איך. אַבער אווב עמיינער האט ניט דעם גיסט פון מְשִׁיחָן,
 20 דער געהרט ניט צו אים. איז אויב מְשִׁיחָה איז איז איך, איז
 21 דער גוף טויט צויליב דער זינה, אַבער דער גיסט לעבט פונועגן
 22 דער גערעכטיקיות. אויב אַבער דער גיסט פון אים, וואם האט
 23 יישען מהיה-מִתְּהָמִתִּים געוען, וואוינט אין איך, וועט דער, וואם
 24 האט מהיה-מִתְּהָמִתִּים געוען ישוע המשיח, אויך לעבדיק מאָן
 25 איירע שטָּאָרְבָּלְעָכָּע לֵיְבָּעָר דורך זיין גיסט, וואם וואוינט אין
 26 איך. דעריבער, ברידער, מיר זענען ניט שולדייק דעם פלייש,
 27 צי לעבן לוייט דעם פלייש - ווארים אויב אויר לעבט לוייט
 28 דעם פלייש, מזות אויר שטָּאָרְבָּן, אויב אַבער אויר וועט דורך
 29 דעם גיסט אַפְּטִיכְּטִין די מעשים פון דעם גוף, וועט אויר לעבן.
 30 ווארים אלע, וואם ווערן געפֿרט דורך דעם רוח אלחומ, זענען
 31 קינדרע פון גאט. ווארים אויר האט ניט מקבל געוען דעם גיסט
 32 פון

פין קנעטשאפט נאך אמאָל מורה צו האָבן, נײַעֶר אוּר האָט
 מקבל געווען דעם גײַסְט פון אַנגענומענע קוּינְדְּעֵר, וואָס דורך
 אַים רִוףֶּן מִיר: אָבָּא פָּאַטְּעֵר' דער גײַסְט אַלְּיִין זָאגְט עֲדוֹת מִיט
 אַונְדוּזְעֵר גַּיְסְט, אוּ מִיר זָעְנָעָן קוּינְדְּעֵר פון גָּאָט. אָונְ אַיְבָּ קַוְּינְדְּעֵר,
 זָעְנָעָן מִיר אַיְיךְ יְוָרְשִׁים יוֹרְשִׁים פון גָּאָט, אָונְ בְּשַׂוְּטְּפּוֹתְּדִּיקְעָ
 יוֹרְשִׁים מִיט מְשִׁיחָה, אַיְבָּ מִיר לִיְּדָן מִיט אַים, פְּרִידִי מִיר זָאלְן
 אַיְיךְ מִיט אַים פָּאַרְהָעֶלְעֶכְט וּוּרְעָן. וּוֹאָרִים אַיְיךְ רַעֲבָן, אוּ דִי
 לִיְּדָן פון דער היַינְטִיקָעָר צִיְּט וּזָעְנָעָן נִיט וּוּעָרְטָ פָּאַרְגְּלִיכְט
 צִי וּוּרְעָן מִיט דֻּעָם בְּבָוָה, וּוֹאָס וּוּעָט אַונְדוּזְעָטְלָעְקָט וּוּרְעָן.
 וּוֹאָרִים דִי עַרְנְסְטָעָ דַּעְרוֹוָאַרטְּנוֹגָ פון דֻּעָם בָּאַשָּׁאָפָּ וּוּאַרְטְּעָט
 אַיְיךְ דַּעָּר אַנְטְּפָלְעָקָנָגָ פון דִי קַוְּינְדְּעֵר פון גָּאָט. וּוֹאָרִים דַּעָּר
 בָּאַשָּׁאָפָּ אַיְזָ אַונְטְּעָרְטָעָנִיק גַּעַוְּאָרָן דַּעָּר נִישְׁטִיקִיט, נִיט פון זִין
 אַיְגָעָנָעָם וּוּילְן, נִיעָרְטָ דַּוְרָק אַים, וּוֹאָס הָאָט אַים אַונְטְּעָרְטָעָנִיק
 גַּעַמְאָכָט אַיְזָ דַּעָּר הָאָפְּעָנָוָנָגָ אַיְיךְ דַּעָּר בָּאַשָּׁאָפָּ אַלְּיִין וּוּעָט אַיְיךְ
 אַוְּסְגָּלְיִזְט וּוּרְעָן פון דַּעָּר קַנְעָטְשָׁאָפָּט פון פָּאַרְדְּאַרְבִּינָג צִי
 דַּעָּר פְּרִיְּהִיְּטָ פון דֻּעָם בְּבָוָד פון גָּאָטָם קוּינְדְּעֵר. וּוֹאָרִים מִיר
 וּוּיסְן, אַיְיךְ דַּעָּר גָּאנְצָעָר בָּאַשָּׁאָפָּ אַיְנָאַיְנָעָם זִיפְצָט אַיְזָ וּוּיְטִיקָן
 אַיְזָ פִּין בַּיְּ אַצְּינָה. אָונְ נִיט נָאָר דָּאָם, נִיעָרְטָ אַיְיךְ מִיר אַלְּיִין
 וּוֹאָס הָאָבָּן דִי בִּיכְוּרִים פון דֻּעָם גַּיְסְטָ, אַיְיךְ מִיר זִיפְצָן אַיְזָ יִיךְ
 אַלְּיִין, בְּעֵת מִיר וּוּאַרְטָן אַיְיךְ אַונְדוּזְעֵר קוּינְדְּעֵר-דָּרְכָּבָט, אַיְיךְ דַּעָּר
 אַוְּסְלִיְּזָוָנָגָ פון אַונְדוּזְעֵר גּוֹף. וּוֹאָרִים אַיְזָ דַּעָּר דָּאַזְּיקָעָר הָאָפְּעָנָוָנָג
 זָעְנָעָן מִר נִיצְׁול גַּעַוְּאָרָן. אַבְּעָר אַהָאָפְּעָנָוָנָגָ וּוֹאָס מַעַן זָעָט, אַיְזָ
 נִיט קִיְּזָן הָאָפְּעָנָוָנָגָן; וּוֹאָרִים וּוּרְעָרְהָאָפְּט אַיְיךְ דֻּעָם, וּוֹאָס עָר זָעָט?
 אַיְיךְ אַבְּעָר מִר הָאָפָּן אַיְיךְ דֻּעָם, וּוֹאָס מִר זָעָן נִיט, דַּעְמָאָלָט
 וּוּאַרְטָן מִר דַּעְרוֹיָף מִיט גַּעַדְוָלְדִּיקִיט. אָונְ אַיְיךְ דֻּעָם זָעָלְבָּן
 אָוָפָן הָעַלְפָט אַונְדוּזְעֵר אַיְיךְ דַּעָּר גַּיְסְט אַיְזָ אַונְדוּזְעֵר שְׂוּוֹאַבְּקִיטִּין;
 וּוֹאָרִים מִר וּוּיסְן נִיט וּיְ אַיְיךְ מִר דַּאְרָפָן מַתְּפָלָל זִין, אַבְּעָר
 דַּעָּר גַּיְסְט אַלְּיִין טֹוֹט פָּאָר אַונְדוּזְעֵר פִּירְשְׁפְּרָעָן מִיט זִיפְצָן, וּוֹאָס
 קָעְנָעָן נִיט אַרְוִיסְגָּעָרְעָדָט וּוּרְעָן. אָונְ דַּעָּה, וּוֹאָס פָּאַרְשָׁט דִי
 הָעַרְצָעָר, וּוּיסְט וּוֹאָס עַמְּ אַיְזָ דִי מַחְשָׁבָה פון דֻּעָם גַּיְסְטָ, מַחְמָת
 עַר

ער טוט פירשפֿרעַן פֿאָר די הַיְלִיקָע לוייט דעם רַצּוֹן פֿין גָּאטֶן.
 28 און מיר וויסן, או אלצדיניג טויט ווירקן צום גויטן פֿאָר די, וואָם
 האָבן לֵיב גָּאטֶן, טאָקָע פֿאָר די, וואָם זענען באָרוֹפָן לוייט זיין
 29 בּוֹנוֹה. וואָרים ווועמען ער האָט פֿין פריער גַּעֲקָעַנְתָּה האָט ער אוּיך
 פֿאָרוֹיסְבָּאָשְׁטִימָט צַי זַיִן עַנְלָעַד צַו דעם בִּילְד פֿין זַיִן זַוִּין
 30 ער זַאל זַיִן דער בְּכוֹר צַוִּישָׂן אַסְּקָה בְּרִידָעָר. און ווועמען ער
 האָט פֿאָרוֹיסְבָּאָשְׁטִימָט, די האָט ער אוּיך באָרוֹפָן, און ווועמען ער
 ער האָט באָרוֹפָן, די האָט ער גַּעֲכְטְּפָאָרטִיקָטִי, און ווועמען ער
 האָט גַּעֲכְטְּפָאָרטִיקָטִי, די האָט ער אוּיך אוּיך פֿאָרְהַעֲרְלָעַטְבָּט.
 31 וואָם זַישׁ זַאלָן מיר זַאגָּן צַי דעם? אוּיבָן גָּאטֶן אוּזָּה פֿאָר אַונְדָּגָן
 32 וווער קָאנֶן זַיִן קָעָגָן אַונְדָּגָן? ער, וואָם האָט נִיט גַּעֲשִׁוֹנְט זַיִן
 אַיִּיגָּעָנוּמָן זַיִן, נִיעָרָת האָט אִים אַבְּעָרְגָּעָנְטָפָעָרְטָט פֿאָר אַונְדָּגָן
 33 אַלְעָן ווַיְאַזְוֵי זַאל ער אַונְדָּגָן מִיט אִים נִיט אלצדיניג שַׁעַנְקָעָן? וווער
 ווועט מִיט עַפְעָם פֿאָרְקָלָאָגָן גָּאטֶן אוּסְּדָעְרוּוַיְילְטָעָן? עַם אוּזָּה
 34 גָּאטֶן, וואָם רַעֲכְטְּפָאָרטִיקָטִי, וווער אוּזָּה דָּעָר, וואָם פֿאָרְמְשָׁפְטָה?
 עַם אוּזָּה יְשֻׁעָׁה הַמְּשִׁיחָה, וואָם אוּזָּה גַּעֲשְׁטָאָרְבָּן, יָא לִיבְעָרְשָׁט, וואָם
 אוּזָּה אַוְיפְּגַעְשְׁטָאָנָעָן תְּחִוָּתְהַמְּתִים, וואָם אוּזָּה בַּיְ דָּעָר רַעֲכְטָעָר
 האָנט פֿון גָּאטֶן, און וואָם אוּיך פֿירשפֿרְעַכְטָט פֿאָר אַונְדָּגָן. וווער
 35 ווועט אַונְדָּגָן אָפְשִׁירְדָּן פֿון דָּעָר לִיבְשָׁאָפָט פֿון מְשִׁיחָה? זַאלָן צְרוֹתָה,
 אָדָעָר דְּחָקוֹת, אָדָעָר רְדִיףָה, אָדָעָר הַינְגָעָר, אָדָעָר נַאֲקָעְטְּקִיָּת,
 36 אָדָעָר סְבָנָה, אָדָעָר שְׁוּעָרְדָּה? אָזְיוּווּי סְעַשְׁטִיט גַּעֲשְׁרִיבָן: וואָרים
 פֿון דִּינְעָטוּעָגָן ווועָרָן מִיר גַּעֲהָרְגָּעָט דעם גַּאנְצָן טָאָגָן מִיר זענען
 פֿאָרְרָעְכָּנָט גַּעֲוָאָרָן ווי שְׁאָפִי צַי דָּעָר שְׁחוּטָה. אָבָעָר אַין דָּעָם
 37 אַלְעָמָעָן זענען מִיר מַעַר ווי בְּעַלְיִ-גְּזָחָן דָּוָרָךְ אִים, וואָם האָט
 אַינְדָּגָן לֵיב גַּעֲהָאָט. וואָרים אַיך בֵּין בְּטוֹחָה, או נִיט דָּעָר טִוְּמָה, און
 38 נִיט דָּאָם לְעָבָן, נִיט מְלָאָכִים, און נִיט מְמִשְׁלָוֹת, נִיט פֿאָרְאָנְעָנָעָן
 זַאָכָן, נִיט זַאָכָן, וואָם ווּעָלָן זַיִן, נִיט גְּבוֹרוֹת, נִיט הוֵיכָה, נִיט טִיףָה,
 39 אוּיך נִיט קִיּוֹן אָנְדָעָר באַשָּׁאָף, ווועט אַונְדָּגָן קָעָגָן אָפְשִׁירְדָּן פֿון
 דָּעָר לִיבְשָׁאָפָט פֿון גָּאטֶן, וואָם אוּזָּה יְשֻׁעָׁה הַמְּשִׁיחָה, אַונְדָּגָן
 הָאָרָן.

איך זאג דעם אמת אין **משיחן**, איך זאג קיין ליגן ניט; מײַן געוויסן ט
 איז מיר אויך מעיד דורך דעם רוחהָה קׂודשא אויך האב גראַים ²
 צער אין אַ באַשטענדיין ווייטיק אין מײַן האָרֶצְן. וואָרים איך
 וואָלט לִיבּעֶרטַט וועלֵן, אויך אלֵין זאלֵין אין חַרְם פֿון **משיחן**
 פֿונְוּעָגָן מִינְעָגָן בְּרִידָעָה, מִינְעָגָן קְרָובִים לוֹטָה דעם **פלִיעָה**, וואָס
 זעֲנָעָן בְּנִיְשָׁרָאֵל, וואָס זַי גַּעַהָרֶט דָּאָם רַעֲכָת **פֿון קִינְדָּעָה**,
 אַזְנָעָר בְּבָהָדָה, אַזְנָעָר בְּנוֹנָה, אַזְנָעָר **מִתְּנוֹנָה תּוֹרָה**, אַזְנָעָר **עֲבוֹדָה**, אַזְנָעָר
 דַּי הַבְּטָחוֹת; וואָס צַי זַי גַּעַהָרֶן דַּי אָבוֹת, אַזְנָעָר **פֿון וועַמְעָן סֻעָּה**
 שְׁתָאמַת **משיחן** לוֹטָה דעם **פלִיעָה** וואָס אַזְנָעָר **אַלְצְדִּינָגָן**
 ברָאָקְ-הַשְּׁמָן אַיְיף אַיְיבִּיק. אָמַן. אַבְעָר דָּאָם מִינְטַט נִיט, אויך דָּאָם
 וואָרט **פֿון גָּאָט אַז בְּטָל גַּעַוּאָרָן**. וואָרים זַי זעֲנָעָן נִיט **אַלְעָז**
 יִשְׂרָאֵל, וואָס זעֲנָעָן **פֿון יִשְׂרָאֵל**, זַי זעֲנָעָן אויך נִיט **אַלְעָז** קִינְדָּעָה,
 מְחַמָּת זַי זעֲנָעָן אַבְרָהָם וְאַמְעָן; נִיעָרֶת: אַזְנָעָר **צִחְקָן זַאַל גַּעַרְיפָּן**
 וועַרְן דִּין וְאַמְעָן. דָּאָם הַיִּסְטָה: נִיט דַי **קִינְדָּעָה** **פֿון דַעַם **פלִיעָה****
 זעֲנָעָן **קִינְדָּעָה** **פֿון גָּאָט**, נִיעָרֶת דַי **קִינְדָּעָה** **פֿון דַעַר הַבְּטָחָה**
 וועַרְן **פָּאָרְעָכָנֶט** פָּאָר דַעַם וְאַמְעָן. וואָרים דָּאָם אויך דָּאָם וואָרט
פֿון דַעַר הַבְּטָחָה: צַו דַעַר **דָּאָזְקָעָר צִיְּטָה** וועַל אויך **קִומְעָן**, אַז
 שְׂרָה וועַט האָבָן אַזְוֹן. אַזְנָעָן נִאָר דָּאָם אלֵין, נִיעָרֶת אויך
 רְבָּקָה, בעָתָה זַי אַז **פָּאָרְגָּאָנְגָּעָן** אַזְנָעָן **פֿון אַיְינָעָם**, **פֿון יִצְחָק**
 אַבְיָנָה אַזְנָעָן **אַיְידָעָר** דַי **קִינְדָּעָה** זעֲנָעָן נִאָר גַּעַבְיוֹרָן גַּעַוּאָרָן, אַז
 האָבָן נִיט גַּעַטְאָן קַיְינָן גַּוְטָם אַדְעָר בִּיאָז - כְּדַי דַי בְּוֹנָה **פֿון גָּאָט**
 לְוִיט דַעַר בְּחָורָה זַאַל **בְּאַ-שְׁטִיִּין**, נִיט **פֿון מְעָשִׁים**, נִיעָרֶת דורך
 אִים, וואָס טוֹט **בָּאָרוֹפָן**, אַזְנָעָן צַו אויך גַּעַזְגָּט גַּעַוּאָרָן:
 דַעַר **עַלְטָעָר** וועַט דִינָעָן דָאָם **יִינְגָּעָרָן**. אַזְוֹוֹיִי **סֻעָּה שְׁטִיִּיט**
 גַּעַשְׁרִיבָן: יַעֲקֹבָן האָב אַדְקָעָר לִיב גַּעַהָאָט, אַזְנָעָן עַשְׂוֹן האָב אויך
 פִּינְט גַּעַהָאָט. וואָס זְשָׁע זַאַלְן מִיר זַאַגְּן? אַזְנָעָן **פָּאָרָאָן** אַוְמְרָעָכֶת
 בַּי גָּאָט? **חַלְילָה** וואָרים ער זַאַגְּט צַו **מְשַׁדְּקָן**: אויך וועַל מִזְקָעָן
 דַעְרָבָאָרָעָמָן אויף וועַמְעָן אויך דַעְרָבָאָרָעָם מִזְקָעָן, אַזְנָעָן אויך וועַל
 רְחַמְנָה האָבָן אויף וועַמְעָן אויך האָב **רְחַמְנָה**. דַעְרָיבָעָר אַז
 עַם נִיט גַּעַוּנְדָט אַזְנָעָן דַעַם, וואָס ווַיְלָא, אויך נִיט אַזְנָעָן דַעַם, וואָס
 לְוִיפְטָה

לוייפט, ניירט אין גאט, וואם האט רחמנות. ווארים דער פּסּוֹק
 17 זאגט צו פֿרְעָהּן: פֿוֹנוּעָגֵן אַטּ דַעַר דָאַזְיקָעֶר טִיבָה האַב אַיךְ דִיךְ
 אַוְיפְשַׁטְעַלְתָה, בְּדִיךְ זָאַל אַין דִיר באַוְוִיזָן מִין כְּהֵן אַין בְּדִיךְ מִין
 נָאַמְעַן זָאַל באַקָאנְטָוּ וּוּעָרָן אוֹיף דַעַר גַאנְצָעָר עַרְדָה. דַעְרִיבָעָר
 18 האַט עַר רְחַמְנָוּת אוֹיף וּוּעַמְעַן עַר וּוּילָה אָונָה וּוּעַמְעַן עַר וּוּילָה
 19 פֿאַרְדָהָאַרטָעוּמָט עַר. דַו וּוּסְטָט דַעְרִיבָעָר זָאַגְן צו מִיר: פֿאַרְדוֹאָם
 טִוְטָעָר נָאַךְ גַעֲפִינְעָן פֿעַלְעָר? וּוּאָרִים וּוּעָר קָאָן אַנְטְקָעָגְנְשָׁטָעָלָן
 20 קָעָגָן זַיְן רְצָוָן? דַעְרָפָאָר, וּוּעָר בִּיסְטָה אַ מעַנְטָשָׁה, וָאָם רְעַדְסָט
 גָאָר קָעָגָן גָאַט?: זָאַל דַי גַעֲשָׁאַפְעָנָע זָאַךְ זָאַגְן צו דַעַם, וָאָם
 21 האַט זַי גַעֲשָׁאָפָן: פֿאַרְדוֹאָם האַסְטָוּ מִיךְ אָזְוִי גַעֲמָאָכָט?: אַדְרָעָה,
 צַי האַט נִיט דַעַר טַעַפְעָר קַיְיָן רְעַכְט אַיבָעָר דַעַם לִיְמָה, צו מַאָכָן
 פַיְזָן דַעַם זַעֲלָבָן שְׁטִיק אַיְזָן בְּלִי צו בְּבוֹה, אַיְזָן אַנְדְרָעָע צו
 22 אַוְמְכָבָוד?: אַיְזָן וָאָם, אוֹיב גָאַט, בָעַת עַר האַט גַעֲוָאָלָט וּוּיְיָזָן
 זַיְן גַרְימְצָאָרָן, אַיְזָן באַקָאנְטָוּ מַאָכָן זַיְן מַאָכָט, האַט מִיט אַסְטָה
 גַעַדְוִילְדִיקִיט פֿאַרְדָאַרְבָוִינָגָן, אַיְזָן בְּדִיךְ עַר זָאַל באַקָאנְטָוּ מַאָכָן
 23 אַנְגַעֲבָרִיָּט אוֹיף פֿאַרְדָאַרְבָוִינָגָן, אַיְזָן בְּדִיךְ עַר זָאַל באַקָאנְטָוּ מַאָכָן
 דַי עַשְׂרוֹת פַיְזָן זַיְן בְּכֻבָה, טַאַקָע אַונְדָה, וָאָם עַר
 24 האַט פַיְזָן פֿרְיָעָר אַנְגַעֲבָרִיָּט צו בְּכֻבָה, טַאַקָע אַונְדָה, וּוּעַמְעַן עַר
 האַט בְאַרְיָפָן, נִיט נָאָר פַיְזָן דַי יְיָרָן אַלְיָיָן, נַיְירָט אוֹיךְ פַיְזָן דַי
 25 גְוִיָּים?: וּוּעַר טּוֹט אוֹיךְ זָאַגְן אַיְזָהָשָׁע: אַיךְ וּוּעַלְרָוִפָן דָאָם מִין
 פָאַלְקָה, וָאָם אַיְזָה נִיט גַעַוּעָן מִין פָאַלְקָה אַיְזָה גַעַלְיבָטָע, וָאָם אַיְזָה
 26 נִיט גַעַוּעָן גַעַלְיבָטָמָה. אַיְזָה סָע וּוּעַט זַיְן, אוּ אַיְזָה דַעַם אַרְטָה, וָאָם
 עַם אַיְזָה צו זַיְן גַעַוָאָגָט גַעַוָאָרָן: אַרְטָה זַעַט נִיט מִין פָאַלְקָה וּוּעַלְן
 27 זַיְן גַעַרְוָפָן וּוּעָרָן קִינְדָעָר פַיְזָן דַעַם לְעַבְדִיקָה גָאַט. אַיְזָה יְשָׁעָה
 רְוָפָט פֿוֹנוּעָגֵן יְשָׁרָאָל: אוֹיב דַי צָאָל פַיְזָן דַי בְּנִיְשָׁרָאָל זָאַל זַיְן
 וּוּדָאָם זָאָמָד פַיְזָן יָמָה, וּוּעַט נָאָר אַן אַיבָעָרְבָלְיָיְבָוָגָן נִיצְׁול וּוּעָרָן.
 28 וָאָרִים אַ פֿאַרְלָעַדְעַנְישָׁ אַיְזָה גַנְזָה וּוּעַט גַאַט מַאָכָן אַיבָעָר דַעַר
 עַרְדָה. אַיְזָה וּוּיְשָׁעָה האַט פֿרְיָעָר גַעַוָאָגָט: וּוּאַלְטָה יְהָזָה צְבָאָות
 29 אַנְדָז נִיט אַיבָעָר גַעַלְאָוָת קַיְיָן זָאַמְעַן, וּוּאַלְטָן מִיר גַעַוָאָרָן וּוּי
 סְדוּמָה, אַיְזָה צו עַמְזָה וּוּאַלְטָן מִיר גַעַוּעָן גַעַלְיכָן. וָאָם זַעַט זָאַלְן
 30 מִיר

מיר זאגן? או די אומת-העלם, וואם זענען ניט נאָכגעגןגען
 נאָך קיין גערעטעןקייט, האָבן דער גרייכט גערעטעןקייט, דאס
 הײַסְט, די גערעטעןקייט, וואָם קומט פון אַמונָה; און יִשְׂרָאֵל,
³¹ וואָם איז נאָכגעגןגען נאָך דער גערעטעןקייט פון דער תורה,
 האָט ניט דער גרייכט יענע תורה. פֿאַרְוּאַס? מְחֻמָּת זַיְהַ אָבָן
³² זַיְהַ ניט געפֿאַרְשֶׁט דורך אַמונָה, נײַעַרט דורך מעשים טובים. זַיְהַ
³³ האָבן זיך געשטְרוֹיכָלֶט אַין דעם אַבְּנָגָגָה, אַזְוִי וַיְיַע שְׁטִיבָת
 געַשְׁרִיבָן: זַעַ אַיךְ לִיגְ אַין צִוְּן אַ שְׁטִיבָן פון שְׁטוֹרְוִיכָל, אַין אַ
 פֿאַלְוִי פון ערְגַּעַרְזְּגָן, אַין דער, וואָם גְּלוּבָט אַין אַם, וַעֲטַ ניט
 פֿאַרְשְׁעָמֶט וּוּרָן.

ברידער, דער באָגָעָר פון מײַן האָצָן, אַין מײַן תפִּילָה צַוְּיָה
 גַּאַט פֿאַר יִשְׂרָאֵל אַיְתָה אוֹ זַיְהַ זַאֲלָן גַּעַרְאַטְעוּמָט וּוּרָן. וַאֲרִים
² אַיךְ זַאֲגַ זַיְהַ עַדְותָה אוֹ זַיְהַ זעַנְעָן קְנָאִים פֿאַר גַּאַט, אַבעָר
³ אַין פֿאַרְשְׁטְעַנְדְּגָנִישׁ. וַאֲרִים וַוְיַיל זַיְהַ קְעַנְעָן ניט גַּאַטָּם
 גַּעַרְעַטְיקִיָּת, אַין זָוָן אַוְיפֿצְרוּיכָטן זַיְהַ אַיְגַּעַנָּעָה האָבן זַיְהַ זַיְהַ
⁴ ניט אַונְטְּעַטְּעַנִּיק גַּעַמְאַבְּט דַּעַר גַּעַרְעַטְיקִיָּת פון גַּאַט. וַאֲרִים
 מְשִׁיחָ אַיז דַּעַר תְּכִלּוֹת פון דַּעַר תורה צַוְּיָה רַעַכְתְּפָאַרְטִיקִיָּת
⁵ פֿאַר יַעַדְן אַיְנָעָם, וואָם גְּלוּבָט. וַאֲרִים מְשַׁה שְׁרִיבָט, אַזְוִי
 דַּעַר מְעַנְטָשׁ וואָם טוֹט די רַעַכְתְּפָאַרְטִיקִיָּת פון דַּעַר תורה
⁶ וַעֲטַ לְעַבְן דורך אַיר. אַבעָר די רַעַכְתְּפָאַרְטִיקִיָּת פון אַמְוִינה
 זַאֲגַט אַזְוִי: זַאֲגַט אַין דִּין האָצָן: וַעֲטַ וַעֲטַ אַרְיוֹף אַין הַיָּמָל
⁷ אַרְיִין? דָּאַס הַיִּסְטָה, אַרְאַפְּצּוּבְּרַעְנָגָן מְשִׁיחָן, אַרְדָּעָר: וַעֲטַ וַעֲטַ
 אַרְאַפְּנִידְעָרָן אַין הַהּוּם אַרְיִין? דָּאַס הַיִּסְטָה, אַרְאַפְּצּוּבְּרַעְנָגָן
⁸ מְשִׁיחָן פון די טוֹיטָע. נַיְעַרט וואָם זַאֲגַט זַיְהַ? דָּאַס וַאֲרַט אַיז
 דַּיְר נָעַנְתָּם, אַין דִּין מַוְיל, אַין אַין דִּין האָצָן; דָּאַס הַיִּסְטָה,
⁹ דָּאַס וַאֲרַט פון אַמְוִינה, וואָם מִיר זעַנְעָן מַבְשָׁרָן; וַאֲרִים אַיְבָּז
 דַּיְ וַעֲטַ מְזֻדָּה זַיְן מִיט דִּין מַוְיל, אוֹ יִשְׁיעַ אַיז דַּעַר האָרָה, אַין
 גְּלוּבָן אַין דִּין האָצָן, אוֹ גַּאַט הָאָט אַים מַחְוָה-מִתְוָה גַּעֲוָעָן,
¹⁰ וַעֲסָטוֹ נִיצְׁול וּוּרָן. וַאֲרִים מִיט דעם האָצָן גְּלוּבָט מעַן
 בְּדִי גַּעַרְעַטְפָּאַרְטִיקָט צַוְּיָה וּוּרָן, אַין מִיט דעם מַוְיל אַיז מעַן
 מַורה

11 מזרה, ברדי ניטול צו וווערן. ווארים דער פָּסָוק זאגט: ווער סע
 12 גליובט אין אים ווועט ניט פֿאַרְשָׁעֶמֶת וווערן. ווארים סאאיו
 13 ניטה קיין חילוק צוישן ייד אין גוין, ווארים דער זעלבער האר
 14 איז האר פון אלע און אויז ריך פֿאַר אלע וואם רופן צו אים;
 15 ווארים איטלעכער, וואם ווועט רופן דעם נאמען פון גאט, ווועט
 16 ניטול וווערן. אבער ווייאזוי זאלן זי רופן צו אים אין וועמען
 17 זי האבן ניט געגלייבט? און ווייאזוי זאלן זי גלייבן אין אים
 18 פון וועמען זי האבן ניט געהרטט? און ווייאזוי זאלן זי הערן
 19 אן א מבשר? און ווייאזוי זאלן זי מבשר זיין סיחן זי וווערן
 20 געשיקט? אזוי ווי סע שטייט געשעריבן: ווי שיין זענען די פים
 21 פון די, וואם זענען מבשר שלום, וואם זאגן אן גוטס. אבער
 22 ניט אלע האבן זיך צוגעהרטט צו דער בישורה; ווארים ישעה
 23 זאגט: האר, ווער האט געגלויבט אונדזער ידיעה? בְּכָן, אֲמִינָה
 24 טויט קומען פון הערן, און הערן דיריך דעם ווארט פון מישין.
 25 אבער איך זאג: האבן זיך דען ניט געהרטט? יא אודאי: זיער
 26 קלאנג איז ארייסגענאנגען איבער דער גאנצער ער, און בייז עק
 27 וועלט זיערע רײַד. און וווײַדר פרעג איך: האט יִשְׂרָאֵל ניט
 28 פֿאַרְשְׁטָאָגָעָן? שווין משה זאגט: איך וועל איך דערצערענען מיט
 29 קנאח אויף אן אומפֿאַלְקָה און מיט אן אוומה אן פֿאַרְשְׁטָעָנְדָעָנִיש
 30 וועל איך איך דערבייזערן. און ישעה שטארקט זיך, און זאגט:
 31 איך בין געפֿונָען געווארן פון די, וואם האבן מיך ניט געוווכט;
 32 און איך האב מיד אנטפלעקט צו די, וואם האבן ניט געפרעגט
 33 אויף מיר. אבער אויף יִשְׂרָאֵל זאגט ער: דעם גאנצן טאג
 34 האב איך אויסגעשפֿרִיט מײַנָּע הענט צו אן אומגעה אַרכּוֹזָם אַין
 35 ווּידָעָרְשָׁפֿעָנִיק פֿאַלְקָה.

יא איך זאג דעריבער: האט גאט פֿאַרְוּאַרְפָּן זיין פֿאַלְקָה? חֲלִילָה
 1 ווארים איך בין איך אַיְשָׂרָאֵל, פון אַבְרָהָם זאמען, פון
 2 דעם שְׁבָט בְּנֵיִם. גאט האט ניט פֿאַרְוּאַרְפָּן זיין פֿאַלְקָה וואם
 3 ער האט געקענט פון פריער. צי וויסט איך ניטה, וואם דער
 4 פָּסָוק זאגט וועגן אלְהָיוֹן? ווייאזוי ער טענָהָט מיט גאט קעגן
 5 יִשְׂרָאֵל.

ישֶׁרֶאלָן: גַּאֲטַן זַיְהָאָבָן גַּעֲרָגָעַט דִּיְנָעַ נְבִיאָם זַיְהָאָבָן
 3 צַעֲשְׂטָעַרְטַּ דִּיְנָעַ מְזֻבָּחָות אָזֵן אַיךְ בֵּין גַּעֲלִיבָן אַלְיַין אָזֵן זַיְיָ
 4 בָּאָגָעָרָן מִיְּן לְעָבָן. אַבָּעָר וּוֹאָם זַאֲגָט צַי אִם דָּעָר עַנְטָפָעָר
 5 פִּין גַּאֲטַן: אַיךְ הָאָבָן מִיר אַיְבָּעָר גַּעֲלָאָוָת זַיְבָן טַוִּזָּנָט מַעֲנְטָשָׁן,
 6 וּוֹאָם הָאָבָן נִיט גַּעֲקָנִיט צַי בָּעָלָן. פַּונְקָט אַזְוִי אַיךְ אַצְיַינְד
 7 פָּאָרָאָן אָזֵן אַיְבָּעָר בְּלִיבָּנוֹג לְיִוְתְּ רַעַר בְּחִוְרָה פָּוָן חַסְפָּר. אָזֵן
 8 אַיְבָּעָר עַמְּ אַזְוִי דָּוָרָךְ חַסְפָּר, אַזְוִי עַמְּ נִיט מַעַר דָּוָרָךְ מַעֲשָׂים טָוָבִים;
 9 אַנְדָּעָרְשָׁ אַזְוִי חַסְפָּר נִיט מַעַר קִיְּן חַסְפָּר. וּוֹאָם זַשְׁעָ דָעָן? דָאָמָּן
 10 וּוֹאָם יְשָׁרָאֵל זַוְכָּט, דָאָמָּן הָאָט עַר נִיט דָעָרְגִּירִיכְטָן; נִיעָרְטָן דָי
 11 אַיְסָדְעָרוּוֹיְלְטָעָהָבָן עַמְּ יְאָ דָעָרְגִּירִיכְטָן, אָזֵן דָי אַיְבָּעָרְקָעָ
 12 זַעֲנָעָן פָּאָרָה אַרְטָעוּמָט גַּעֲוָאָרָן, וּוֹי סָע שְׁטִיְיט גַּעֲשָׁרְיוֹבָן: גַּאֲטַן
 13 הָאָט זַיְיָ גַּעֲגָבָן אַ גַּיְסָט פִּין בָּאַטְוִוְבָּוֹגָה אַיְגָן, וּוֹאָם זַאֲלָן נִיט
 14 זַעֲנָעָן אָזֵן אַוְיָרָן, וּוֹאָם זַאֲלָן נִיט הָעָרָן, בִּזְוִי אַוִּיפָּה דָעָם הַיְנְטִיקָן
 15 טָאָגָן. אָזֵן דָּוָיד זַאֲגָטָן: זַאֲלָן וַיְיָעָר טִישׁ וַיְעָרָן פָּאָר זַיְיָ אַפְּאַסְטָקָעָ
 16 אָזֵן אַנְעָעָן, אָזֵן אַשְׁטְרוֹיכְלְשְׁטָיְן, אָזֵן אַפְּאַרְגָּעְלְטָנְגָה פָּאָר זַיְיָ,
 17 זַאֲלָן וַיְיָעָר אַיְגָן זַיְן פִּינְצְטָעָר, אוּ זַיְיָ זַאֲלָן נִיט זַעֲנָעָן אָזֵן בִּיגָן
 18 שְׁטָעְנְדִּיק אַרְאָפָּה זַיְיָרָן רַוְקָן. אַיךְ פַּרְעָג דָעְרְבָּעָר: הָאָבָן זַיְיָ
 19 גַּעֲטָאָן שְׁטְרוֹיכְלְעָן, בְּדָי זַיְיָ זַאֲלָן פָּאָלָן? חַלְילָה נִיעָרְטָן דָוָרָךְ
 20 זַיְיָרָן פָּאָלָן אַזְוִי דָי יְשָׁוָעָה גַּעֲקִימָעָן פָּאָר דָי אַוְמָותָהָהָעוֹלָם בְּדָי
 21 זַיְיָ אַיְפָּעָרָק צַי מַאְכָן. אָזֵן אַוִּיבָן זַיְיָרָן פָּאָלָן אַזְוִי דָי עַשְׂרוֹת
 22 פָּוָן דָעָר וּוּעָלָטָן, אָזֵן זַיְיָרָן דָי עַשְׂרוֹת פָּוָן דָי אַוְמָותָהָהָעוֹלָם,
 23 אַפְּשִׁיטָא שְׁוִין זַיְיָרָן פִּילְקִוִּיטָן אַיךְ רַעַד טַאַקָּעָ צַי אַיךְ, וּוֹאָם
 24 זַעֲנָעָן פָּוָן דָי אַוְמָותָהָהָעוֹלָם. בְּכָן, אַיְיָפָה אַזְוִי וּוֹיִיט וּוֹיִיךְ בֵּין אַ
 25 שְׁלִיחָ פָּוָן דָי אַוְמָותָהָהָעוֹלָם פָּאָרְהָעָרְלָעָךְ אַיךְ מִיְּן עַוְבָּדָא בְּדָי
 26 אַיךְ זַאֲלָן בְּכָלְ-אָופָן אַיְפָוּעָקָן צַי אַיְפָעָרִיקִיטָן דָי, וּוֹאָם זַעֲנָעָן מִיְּן
 27 פְּלִישָׁה, אָזֵן מַצְיָּל זַיְן טִילָּ פָּוָן זַיְיָ. וּוֹאָרִים אַוִּיבָן דָאָמָּן פָּאָרְוָוָרָפָן
 28 פָּוָן זַיְיָהָאָט גַּעֲפָוָרָט צַי דָעָר אַיְבָּעָרְבָּעָטָוָגָ פָּוָן דָעָר וּוּעָלָט, וּוֹאָם
 29 וּוּעָט שְׁוִין זַיְיָרָן וּוֹיְדָעָר-אַיְפָנָעָמוֹנָג זַיְן, אַוִּיבָן נִיט לְעָבָן פָּוָן דָי
 30 טִוְּתָעָ? אָזֵן אַוִּיבָן דִּי תְּרוּמָה אַזְוִי הַיְלִיק, אַזְוִי אַיךְ דָאָמָּן טִיְּגָן.
 31 אָזֵן אַוִּיבָן דָעָר וּוֹאָרְצָל אַזְוִי הַיְלִיק, אַזְוִי זַעֲנָעָן אַיךְ דָי צְוַיְיָגָן.
 32 אָזֵן

17 און אויב טיל פון די צויגן זענען אַפְגָּעָרָאָכָן געווארן, און
די וואם ביסט אַוילְדֶּעֶר אַיְלְבָעָרְטְּבּוּם ביסט אַריִינְגָּעָזְעַט
געווארן צוישן זיי, און ביסט געווארן אַטְיַלְנְעָמָעָר מיט זיי פון
18 דעם וואָרָצָל און פון דער פֿעַטְקִיְתְּ פון דעם אַיְלְבָעָרְטְּבּוּם טָא
רים דיך ניט קעגן די צויגן; אויב אָבָּעָר דוֹ רִימְסְטְּ דֵּיך, זיי
ויסן, או ניט דוֹ טְרָאָגְסְטְּ דעם וואָרָצָל, נִיעָרְטְּ דָּעָר וואָרָצָל
19 טְרָאָגְטְּ דֵּיך. דוֹ וועסטְּ דָּעָרְבָּעָר זָאנְגָן: צויגן זענען אַפְגָּעָרָאָכָן
20 געווארן, בְּדֵי אַיך זָאָל אַריִינְגָּעָזְעַט ווערן. גוֹטִין, דִּירְךְ זִיעָר
אָמְגָלוּבָן זענען זיי אַפְגָּעָרָאָכָן געווארן, און דוֹ שְׁטִיםְסְטְּ דָּוָרְךְ
21 דָּעָר אַמְוָנָה. זיי ניט אַגְּדָלָן, נִיעָרְטְּ האָבָּמָרָא. וואָרים אויב
גָּאָטְהָאָט ניט גַּעֲשִׁוּנְטְּ דיַ נָּאָטְרָלְעָכָעָ צויגן, וועט ער אַיך
22 דֵּיך ניט שְׁוִינְעָן. זעַ דָּעָרְבָּעָר דיַ גּוֹטְסְקִיְתְּ און שְׁטְרָעְגְּקִיְתְּ פון
גָּאָטְהָאָט: קעגן דיַ וואָם זענען גַּעֲפָאָלָן, שְׁטְרָעְגְּקִיְתְּ, אָבָּעָר קעגן
דִּוְרָה, גָּאָטְהָאָט גּוֹטְסְקִיְתְּ, אויב דוֹ וועסטְּ בְּלִיבָּן אַין זִין גּוֹטְסְקִיְתְּ;
23 אויב ניט, וועסטְּ אַיך אַפְגָּעָשְׁנִיטְן ווערן. און אַיך זיי, אויב זיי
וועלְן ניט בְּלִיבָּן אַין זִיעָר אָמְגָלוּבָן, וועלְן אַריִינְגָּעָזְעַט ווערן;
24 וואָרים גָּאָט אַיז בִּיכְזָלָת זיי ווַיְדָעָר אַמְּאָל אַריִינְצְּוּעָן. וואָרים
אויב דוֹ ביסט אַפְגָּעָשְׁנִיטְן געווארן פון אַן אַיְלְבָעָרְטְּבּוּם, וואָם
אויז בְּטָבָעָ ווַיְלָה, און ביסט אַריִינְגָּעָזְעַט געווארן קעגן דער
נאָטָור אַין אַגְּטָן אַיְלְבָעָרְטְּבּוּם אַפְשְׁטָאָה שְׁוִין זיי וועלְן דיַ
דָּאָזְיקָעָ, וואָם זענען דיַ נָּאָטְרָלְעָכָעָ צויגן, אַריִינְגָּעָזְעַט ווערן
25 אַין זִיעָר אַיְגָעָנָעָם אַיְלְבָעָרְטְּבּוּם? וואָרים אַיך ווַיְלָ ניט,
ברידער, פָּאָרְהָוִילְן פון אַיך דעם דָּאָזְיקָעָ סָוָה, בְּדֵי אַיר זָאָלְט
זַיך ניט הָאָלְטָן פָּאָר קִיְּן חֲכָמִים אַין אַיְיָרָעָ אַיְגָעָנָעָ אַיְגָעָן
אוֹ אַפְאָרְהָאָרְטוֹנָג אַיז גַּעֲקוּמָעָן אוֹיף אַטְיַלְלָן יְשָׁרָאָל, בֵּין
די פּוֹלְקִיְתְּ פון די גּוֹיִים וועט זִין אַיְנְגָעָזְאָמְלָטָן; אַין אַזְוִי וועט
26 גָּאָנָעָ יְשָׁרָאָל נִצְיָיל ווערן, זַיְעַ שְׁטִיםְסְטְּ גַּעֲשָׁרְיָבָן: סָעָ וועט
אַרוֹיסְקּוּמָעָן פון צִוְּן דער גּוֹאָל, וואָם וועט אַפְטָאָן דיַ פְּשָׁעִים
פון יעְקָעָן, אַין דָּאָם וועט זִין מִין בּוֹנְדָמִיט זַיך, ווען אַיך וועלְן
27 אַוְעֲקָנְעָמָעָן זִיעָרָעָ זִינָה. וואָם שִׁיך דָּעָר בְּשָׂוְרָה, זענען זַיך
28 שׁוֹנָאים

11. 29–12. 5

שונאים פון אַיְעָרְטוּעָגֶן, אַבָּעָר ווֹאָם שִׁיךְ דָּעָר בְּחָורָה, זַעֲנָעַן
 זַי בְּאַלְיבָּט פּוֹנוּעָגֶן דֵּי אָבוֹת. ווֹאָרִים אַוִּיף דֵּי מַתְנָות אָוָן דָּעָר
 בְּאַרְוָפִינְגֶּן פִּין גָּאת אָוָן נִוְטָא קִיּוֹן חָרְטָה, ווֹאָרִים אַזְוֹיוֹוִוִּיר זַעֲנָעַן
 אַמְּאָל גַּעֲוָעַן אַוְמְגָעָה אַרְכּוֹזָם צַו גָּאת, אַבָּעָר אַיצְטָה הָאָט אַיר
 בְּאַקְוּמָעַן דְּעַרְבָּאַרְעָמְדִיקִיט דָּוָרָךְ זַיְעָר אַוְמְגָעָה אַרְכּוֹזָםִיט,
 פּוֹנְקָט אַזְוִי זַעֲנָעַן אַיְיךְ דֵּי דָּאַיְקָעָ אַצְינְד אַוְמְגָעָה אַרְכּוֹזָםִיט, בְּדֵי
 דָּוָרָךְ דָּעָר דְּעַרְבָּאַרְעָמְדִיקִיט ווֹאָם אָוָן אַיְיךְ גַּעֲוָיָן גַּעֲוָאָרָן, זַאלָן
 זַי אַצְינְד אַיְיךְ בְּאַקְוּמָעַן דְּעַרְבָּאַרְעָמָונְגֶן. ווֹאָרִים גָּאת הָאָט
 אַלְעָמָעַן אַיְנְגָעָשָׂלָאָסָן אָן אַוְמְגָעָה אַרְכּוֹזָםִיט, בְּדֵי עָר זַאלִיְיךְ
 דְּעַרְבָּאַרְעָמָעַן אַיְבָּעָר אַלְעָ. אַ דֵּי טִיפְקִיט פִּין דָּעָר עַשְׂרוֹת,
 אָן חַכְמָה, אָן ווִיסְן פִּין גָּאת, ווֹי אַוְמְדָעָרְפָּאַרְשְׁטָבָאָר זַעֲנָעַן
 זַיְינָעַ מִשְׁפְּטִים, אָן זַיְינָעַ ווּעְגָּן, נִיט אַוְיְסְטוּגָעְפִּינְעָן ווֹאָרִים ווּעְרָר
 הָאָט פְּאַרְשְׁטָאָנָעַן דָּעַם רְוַחְיְהָזָה? אַדְעָר ווּעְרָר אָז גַּעֲוָעַן זַיְן
 בְּעַלְ-זַיְעַז? אַדְעָר ווּעְרָר הָאָט אִים עַפְעָם פְּרִיעָר גַּעֲגָעָבָן, אָן עַם
 זַאלִיְיךְ צְוִירִיקְ פְּאַרְגָּאָלָטְן ווּעְרָן? ווֹאָרִים פִּין אִים אָן דָּוָרָךְ אִים
 אָן פָּאָר אִים אָז אַלְצְדִּינְגֶן. פָּאָר אִים אָז דָּעָר בְּבּוֹדָ אַיְיךְ אַיְבִּיךְ,
 אַמְּנוֹן.

אַיךְ בָּעַט אַיְיךְ דְּעַרְבִּיבָּר, בְּרִידְעָר, דָּוָרָךְ דָּעַם רְחַמְנָוֹת פִּין יְבָנָה,
 גָּאת, צַו אַנְבָּאָטָן אַיְעָרָעָ לִיְבָעָר אַ לְעַבְדִּיקָן קְרָבָן הַיְלִיקָן
 בְּאוּוּלִיקָט צַו גָּאת, ווֹאָם אָז אַיְעָר גַּיְסְטִיקָעָ עַבְודָה. אָן
 2 זַיְית נִיט גַּעֲגָלִיכְן צַו דָּעָר דָּאַזְיקָעָר ווּעְלָטָן, נִיְעָרָט ווּעְרָט
 אַיְבָּעָרְגָּעָנְדָעָרְשָׁט דָּוָרָךְ דָּעָר בְּאַנְיָאָוָגָן פִּין אַיְעָר גַּעַמִּיט, בְּדֵי
 אַיר זַאלָט פְּרִיאָוָן ווֹאָם עַם אָז דָּעָר גּוֹטָעָר, אָן בְּאוּוּלִיקָטָעָר,
 3 אָן שְׁלִימָוֹתְדִּיקָעָר רְצָוָן פִּין גָּאת. ווֹאָרִים דָּוָרָךְ דָּעַם חָסָה, ווֹאָם
 אָז מִיר גַּעֲגָעָבָן גַּעֲוָאָרָן, זַאֲג אַיךְ צַו יְעָדָן אַיְינָעָם צְוִישָׁן אַיְיךְ,
 נִיט צַו טְרָאָכָטָן פִּין זַיְךְ אַסְקָּד מַעָר, ווֹי עָר בְּאַדְאָרָף צַו טְרָאָכָטָן,
 נִיְעָרָט צַו טְרָאָכָטָן אַיְנְגָעָה אַלְטָן, לְוִית ווֹי גָּאת הָאָט צְוָגָעָטִילָט
 4 יְעָדָן אַיְינָעָם אַמָּס פִּין אַמְּנוֹנָה. ווֹאָרִים פּוֹנְקָט ווֹי מִיר הָאָבָן אַ
 סְקָ אַבָּרִים אָן אַיְינָ גּוֹפָה, אָן אַלְעָ אַבָּרִים הָאָבָן נִוְטָ דֵי וּלְבָבָעָ
 5 עַוְבָּדָא אַזְוִי זַעֲנָעַן מִיר, ווֹאָם זַעֲנָעַן אַסְקָּד אַיְינָ גּוֹפָה אַיְן מַשְׁיחָן אַיְן

6 און באונדערע אָברִים אַיְנֶעֶר פָּוֹן דָּעַם אַנדָּעָרָן. אַין וַיְיַלְמַר
הָאָבָן מְתֻנוֹת, פָּאָרְשִׁידָן לְוִית דָּעַם חֲסָה, וּאֵם אַין אָונְדוֹ גַּעֲגַבָּן
גַּעֲוָאָרָן: אַיְבָּ נְבוֹאָה, לְאָמֵר נְבִיאָות זָאָגָן לְוִית דָּעַם חַלְקָן
7 פָּוֹן אַינְדוֹזָעָר אַמְּנוֹנָה; אַיְבָּ עַבּוֹדָה, לְאָמֵר זִיךְ אַבְּעַרְגַּעַבָּן צַוְּיָה
8 אַינְדוֹזָעָר עַבּוֹדָה; דָּעָה, וּאֵם טָוָט לְעַרְנָעָן, צַוְּיָה לְעַרְנָנָגָן; דָּעָה,
וּאֵם טָוָט מַוְסָּרָה, צַוְּיָה מַוְסָּרָה; דָּעָה, וּאֵם אַיז מַנְדָּבָּ, לֹאֵ ערַעַם
טָאָן מִיט אַבְּרִיטָעָר הָאָנָּטָן; דָּעָה פָּאָרְשִׁטְיָה, מִיט פְּלִיְּסִיקִיטָן;
דָּעָה, וּאֵם וַיְזַט אָרוּוִים דָּעַרְבָּאָרְמָדִיקִיטָן, מִיט פְּרִילְעַכְקִיטָן.
9 לֹאֵ זַיְן לִבְשָׁאָפָּט אַן חַנְפָּה הָאָט פִּינְטָ דָּאָם, וּאֵם אַיז שְׁלַעַכְתָּ
10 אַין באַהַעַפְט זִיךְ אַן דָּעַם, וּאֵם אַיז גּוֹטָן. הָאָט לִיב אַיְנֶעֶר
דָּעַם אַנדָּעָרָן מִיט בְּרִידְעַרְלַעְכָּר לִבְשָׁאָפָּט, אַין כְּבָוד הָאָלָט
פָּאָר בְּילַעַכָּר אַיְנֶעֶר דָּעַם אַנדָּעָרָן; אַין פְּלִיְּסִיקִיטָן, נִיט פְּוַיְּלָן,
11 גְּלִיאָק אַין גִּיסְטָן, דִּינְעַנְדִּיק גָּאָטָן; זִיְּתָ פְּרִילְעַכָּר אַין הָאָפְעָנָנָגָן;
12 גַּעַדְוָלְדִּיק אַין אַצְּרָה; הָאָלָט פְּסָדָר אַין מַתְפֵּלְלָן זַיְן. זִיְּתָ מַנְדָּבָּ
13 פָּאָר דִּי בְּאָדְרֶפְּעָנִישָׁן פָּוֹן דִּי הַיְּלִיקָעָן, אַין אַבְּעַרְגַּעַבָּן צַוְּיָה
14 הַכְּנַסְתָּאָרְחוֹם. בְּעַנְטָשָׁת דִּי, וּאֵם רַזְקָן אַיְיךְ; בְּעַנְטָשָׁת, אַין
15 שְׁעַלְתָּ נִיט. פְּרִיְּטָ אַיְיךְ מִיט דִּי, וּאֵם פְּרִיְּעָן זִיךְ, וַיְיַיְנַט מִיט
16 דִּי, וּאֵם וַיְיַיְנָעָן. לַעֲבָט אַין אַחֲדוֹת אַיְנֶעֶר מִיט דָּעַם אַנדָּעָרָן;
טְרָאָכְטָ נִיט פָּוֹן הוֹיכָע זָאָכָן, נִיעָרְטָ לְאָוט אַיְיךְ אַרְאָף צַוְּיָה דָּעַם
וּאֵם אַיז שְׁפָלָן. הָאָלָט אַיְיךְ נִיט פָּאָר חַכְמִים אַין אַיְירָעָ אַיְגַּעַנָּעָן
17 אַוְיגָן. פָּאָר גַּעַלְתָּ קִיְּנָעָם נִיט שְׁלַעַכְתָּם פָּאָר שְׁלַעַכְתָּם נִיעָרְטָ
גִּיט אַכְטָוָגָג אַיְיף דָּעַם, וּאֵם אַיז בְּכָבְודִיק אַין דִּי אַוְיגָן פָּוֹן אַלְעָן
18 מַעֲנָטָשָׁן. אַיְבָּ עַם אַיז מַעֲגָלָעָה, אַין אַיְיף וַיְוִיפָּל אַיר זַעַנְתָּ
19 בְּכִוּלָתָה, לַעֲבָט בְּשָׁלוֹם מִיט אַלְעָן מַעֲנָטָשָׁן. זִיְּתָ אַיְיךְ נִיט נַזְקָם
גַּעַלְיבָּטָע, נִיעָרְטָ מַאֲכָט פָּלָאָץ פָּאָר דָּעַם גַּרְיְמַצָּאָרָן פָּוֹן גָּאָטָן;
וּאֵרִים סַע שְׁטִיטָה גַּעַשְׁרִיבָן: נִקְמָה גַּעַהְעָרְטָ מִיר, אַיְיךְ וּוּעָלָן
20 פָּאָר גַּעַלְתָּן, זָאָגָט גָּאָטָן. אַיְבָּ אַבְּעָרָ דִּין שְׂזָנָא אַיז דְּוַנְגַּעַרְיקָן
שְׁפִּיוֹן אִיםָן; אַיְבָּ עַר אַיז דָּאָרְשִׁטְיָק, גַּיבְ אִים צַוְּרִינְקָעָן; וּאֵרִים
מִיט דָּעַם טָאָן אַזְוִי וּוּסְטוֹ אַנְהִוִּיפָּן פִּיעַרְיקָעָן קוֹילָן אַיְיף זַיְן
21 קָאָטָן. לֹאֵ דִיךְ נִיט גּוֹבָר זַיְן פָּוֹן דָּעַם שְׁלַעַכְתָּן, נִיעָרְטָ זַיְן גּוֹבָר
דָּאָט

דָּם שְׁלַעַבְתָּעַ מִיטַּ גּוֹטֶן.

זָאַל יַעֲדָעַ נְשָׁמָה זַיִן אָונְטָעַרְטָעַנִּיקַ צַוְּ דָּעַרְ הַעֲכָרַ יָגַע אַוְיטָאַרְיטָעַטְ. וּוֹאָרִים עַמְּ אֵין נִוְתָּא קִיְּן אַוְיטָאַרְיטָעַטְ, אַחַיזַן פַּן גָּאַטְן; אֵין וּוֹאַזְיַי פַּאֲרָאַן, אֵין זַי בַּאֲשַׁטְיִמְטַטְ פַּן גָּאַטְ. בְּכָן, דָּעַרְ² וּוֹאָסַ שְׁטַעַלְטַ זַיְדַּ קְעַגְּן דָּעַרְ אַוְיטָאַרְיטָעַטְ, וּוֹידְעַרְשְׁפָעַנִּיקַט דֻּעַם בַּאֲפָעַלְ פַּן גָּאַטְן; אֵין דַי, וּוֹאָסַ וּוֹידְעַרְשְׁפָעַנִּיקַן, וּוֹעַלְן בְּרַעְנְגַע אַוְיכַזְיַיְדַּ שְׁטְרָאַטְ. וּוֹאָרִים הַעֲרְשָׂעַרְםַ וּעַנְעַן נִיטַּ קִיְּן פְּחַד פַּאֲרַ דַי גּוֹטַעַ מְעַשְׁיַמְּ, נִיְעַרְטַ פַּאֲרַ דַי שְׁלַעַבְתָּעַ. אֵין וּוֹלְסְטַי נִיטַּ מְזָרָאַ הַאֲבָןַ פַּאֲרַ דָּעַרְ אַוְיטָאַרְיטָעַטְ? טַזְדָּם אֵין גּוֹטַ, אֵין דַי וּוֹעַסְטַ קְרִיגַן אַ שְׁבַחַ פַּן אַירְ; וּוֹאָרִים זַי אַיְזַדְוַרְ אַ בְּאַדְינְגַרְן פַּן גָּאַטְ צָוְם גּוֹטַן. נָאַר אַוְיבַּ דַי טְוִסְטַ דָּמַ, וּוֹאָסַ אַיְזַ שְׁלַעַבְתָּעַ. זְאַלְסְטַיַּוְרָאַ הַאֲבָןַ, וּוֹאָרִים זַי טְרַאְגַטַּ נִיטַּ אַוְמְזִיסְטַ דַי שְׁוּעוֹרְדַז. וּוֹאָרִים זַי אַיְזַדְוַרְ אַ בְּאַדְינְגַרְן פַּן גָּאַטְ, וּוֹאָסַ טַזְטַזְטַ זַיְדַּ נִוקְםַ זַיִן מִיטַּ צָאַרְן אַן דֻעַם, וּוֹאָסַ טַזְטַזְטַ שְׁלַעַבְתָּעַם. אַיְבְּעַרְדַּעַם מוֹזַעַן אַוְיטָעַרְטָעַנִּיקַ זַיִן, נִיטַּ נָאַר פְּנוּעַגְן דָעַם צָאַרְן אַלְיַין, נִיְעַרְטַ אַיְזַדְקַן דָעַם גְּעוּוֹקַן. וּוֹאָרִים צְוִילִיבַּ דָעַם צְאַלְטַ אַיְזַדְ אַיְזַדְ מִמְּ; וּוֹאָרִים זַי זְעַנְעַן בְּאַדְינְגַרְן פַּן גָּאַטְ, אַיְזַדְוַרְ זַיְבַּן זַיְכַּרְ בְּסַדְרַ אַפְּ מִיטַּ דָעַם דַאְזִיקַן עַנְיַן. דְּעַרְיִבְעַרְ גִּיטַּ יְעַדְעַמְעַן, וּוֹאָסַ אַיְרַ⁴ זְעַנְעַטַּ שְׁוֹלְדִיקַ: מַמְּ צַוְּ וּוּמְעַן מִמְּ; צָאַלְ, צַוְּ וּוּמְעַן צָאַלְ, מְזָרָאַ צַוְּ וּוּמְעַן מְזָרָאַ, בְּבָהָר, צַוְּ וּוּמְעַן בְּבָהָר. זַיְיטַ קִיְּנַעַם גָּאַרְנִיטַ שְׁוֹלְדִיקַ, אַחַיזַן לִיבַּ צַוְּ הַאֲבָןַ אַיְנְגַרְ דָעַם אַנְדְּרַעַןַ, וּוֹאָרִים דָעַרְ⁵ וּוֹאָסַ הַאֲטַ לִיבַּ זַיִן חַבְרַ, הַאֲטַ מְקִיְםַ גְּעוּוֹן דַי תּוֹרָהַ. וּוֹאָרִים דַי זְאַלְסְטַ נִיטַּ מִזְנָה זַיִן, דַי זְאַלְסְטַ נִיטַּ טִיְּטַן, דַי זְאַלְסְטַ נִיטַּ גְּנַבְעַנְעַן, דַי זְאַלְסְטַ נִיטַּ גְּלוּסְטַן, אֵין אַלְעַ אַנְדְּרַעַרְ מְצֻוֹתַ, זְעַנְעַן צְוַאְמַעְגַּנְעַוְמַעַן אֵין דָעַם דַאְזִיקַן וּוֹאָרטַ, דַהְיַיְנוּ: דַי זְאַלְסְטַ לִיבַּ הַאֲבָןַ דִּיןַ חַבְרַ וּוּדִיךְ אַלְיַין. לִיבְשַׁאְפַטְ טַזְטַזְטַ נִיטַּ קִיְּן שָׁוָם¹⁰ שְׁלַעַבְתָּעַם דָעַם חַבְרַ, לִיבְשַׁאְפַטְ אֵין דְּעַרְיִבְעַרְ דָעַרְ קוּם פַּן דָעַרְ תּוֹרָהַ. אֵין דָעַם טַזְטַזְטַ, וּוּיְילַ אַיְרַ וּוֹיְסַטַּ דַי שְׁעַהַ, אוּ עַמְ אַיְזַדְ¹¹ שְׁוַיְן צִיטַ אַוְיפְּצַיוֹאַוְאַכְן פַּן שְׁלַאְפַטְ; וּוֹאָרִים אַצְינְדַ אֵין דַי יְשֻׁועָה נְעַנְטַעַרְ צַוְּ אַוְנְדַזְ, וּוּעַן מִירַ הַאֲבָןַ לְכַתְּחִילָהַ גַּעֲגַלְיִבְטַ. דַי¹² נְאַכְטַ

נאכט איז ווית פֿאָרגאנגען, און דער טאג האט גענענט. לאָמִיר
 דעריבער אָפְטָאַן די מְעֻשִׁים פֿוֹן פֿינְצְטָעָרְנִישׁ, און לאָמִיר אָנְטָאַן
 די כְּלִיּוֹן פֿוֹן לְכָתָה. לאָמִיר גַּיְן אָנְשְׁטָעָנְדִּיק וּוּ בִּיטָּאָג נִיט
¹³ אַין פֶּרֶעַם אַין שִׁבְרוֹת, נִיט אַין צָעַלְאָונְקִיט אַין זְנוֹת, נִיט אַין
 מְחַלּוֹקָת אַין קְנָהָה. נִיעַרְתָּ טוֹת אַיְיךְ אַן דָּעַם הָאָרְ יְשֻׁעָה הַמְּשִׁיחָה
¹⁴ אַין דָּאָגָהָת נִיט פָּאָר דָּעַם פְּלִיעִישׁ, מְמֻלָּא צְוֵי זַיִן זְיוּנָעַתָּוֹת.

יד נעמט אויף דעם, וואָס אַיְזָ שְׂוֹאָךְ אַין דָּעַר אָמְנוֹנָה, אָבָעָר נִיט בְּרוּ
² צְוֵי פִּירָן וּוּבְחוּם אָבָעָר חִילּוּקִיּוּתָוֹת. אַיְינָעָר גְּלוּבָטָה, אוּ עָר
³ מְעָגָעָן אַלְצְדִּינְגָּן; אָבָעָר דָּעַה, וואָס אַיְזָ שְׂוֹאָךְ, טוֹט בְּלוּזָעָן
⁴ גְּרִינְוּאָרג. זָאָל דָּעַה, וואָס עַסְטָה, נִיט מְבָטָל זַיִן דָּעַם, וואָס עַסְטָה;
⁵ נִיטָן, אַין זָאָל דָּעַה, וואָס עַסְטָה נִיט, נִיט מְשִׁפְטָן דָּעַם, וואָס מְשִׁפְטָטָם
⁶ וּוֹאָרִים גָּאָטָה אַטָּאָט אַיְם אַיְפְּגָעָנוּמוּן. וּוּרְרָ בִּיסְטָה, וואָס מְשִׁפְטָטָם
⁷ דָּעַם קְנָעַכְתָּ פֿוֹן אַן אַנְדָּעָרָן? פָּאָר זַיִן אַיְגָעָנוּם הָאָר שְׁטִיטִיט
⁸ עָה, אָדָעָר פָּאָלְטָעָר. אַין עָר וּוּעָט בְּלוּבָן שְׁטִינְיָן; וּוֹאָרִים גָּאָטָה
⁹ אַיְזָ בִּיכְוּלָת אַטָּאָט אַיְפְּצִוְשְׁטָעָלָן. אַיְינָעָר שָׁאָצָט אַין טָאָג הָעָבָעָר
¹⁰ פֿוֹן דָּעַם אַנְדָּעָרָן, אַן אַנְדָּעָרָר שָׁאָצָט יְהָדָן טָאָג גְּלִיְיךְ. זָאָל
¹¹ יְהָדָעָר אַיְינָעָר זַיִן וּכְעָר אַין זַיִן אַיְגָעָנוּר דָּעַה. דָּעַה, וואָס הִוְתָּ
¹² דָּעַם טָאָג הִוְתָּ פֿוֹן גָּאָטָס-זְוּעָגָן, אַין דָּעַה, וואָס עַסְטָה, עַסְטָה
¹³ פֿוֹן גָּאָטָס-זְוּעָגָן, אַין גִּיט גָּאָטָא לְוִיְּבָן; אַין דָּעַה, וואָס עַסְטָה נִיט,
¹⁴ פֿינְוּעָגָן גָּאָטָעָט עַסְטָה עָר נִיט אַין גִּיט גָּאָטָא לְוִיְּבָן. וּוֹאָרִים קְיִינָעָר
¹⁵ פֿוֹן אַינְדוּזָ לְעַבְתָּ נִיט פָּאָר זִיךְ אַלְיַיְן, אַין קְיִינָעָר שְׁטָאָרְבָּט נִיט
¹⁶ פָּאָר זִיךְ אַלְיַיְן. וּוֹאָרִים סִי מִיר לְעַבְנָן, לְעַבְנָן מִיר פֿוֹן גָּאָטָס-זְוּעָגָן;
¹⁷ אַין סִי מִיר שְׁטָאָרְבָּן, שְׁטָאָרְבָּן מִיר פֿוֹן גָּאָטָס-זְוּעָגָן, בְּכוֹן, צִי
¹⁸ מִיר לְעַבְנָן אָדָעָר שְׁטָאָרְבָּן, גַּעֲהָעָרָן מִיר צְוֵי גָּאָטָה. וּוֹאָרִים צִילִיבָּ
¹⁹ דָּעַם אַיְזָ מְשִׁיחָה גַּעֲשְׁטָאָרְבָּן אַין וּוּדָעָר לְעַבְדִּיק גַּעֲוָאָרָן, בְּרוּ
²⁰ עָר זָאָל זַיִן הָאָה, סִי אָבָעָר טְוִיטָע אַין סִי אָבָעָר לְעַבְדִּיקְעָ.
²¹ אָבָעָר דָּה, פָּאָרוּאָס מְשִׁפְטָטָטוֹ דִּיְין בְּרוּדָעָר? אָדָעָר פָּאָרוּאָס
²² בְּיסְטָה מְבָטָל דִּיְין בְּרוּדָעָר? וּוֹאָרִים מִיר וּוּעָלָן אָלָע שְׁטִינְיָן פָּאָר
²³ דָּעַם בְּסָאָדָה-מְשִׁפט פֿוֹן גָּאָטָה; וּוֹאָרִים סָע שְׁטִיטִיט גַּעֲשְׁרִיבָן: אַזְוִי
²⁴ וּוֹאָר וּוּי אַיךְ לְעַבָּה, זָאָגָט גָּאָטָה, צְוֵי מִיר וּוּעָט זִיךְ בִּיגָּן אַלְעָ קְנִיָּן

12 און אלע צינגרער וועלן לויין גאט. אט אויז ווועט יעדער איינער
 פון אונדו אַפְגָעֶבָן פון זיך חשבון פאר גאט. לאמר דעריבער
 13 מער ניט משפטן איינער דעם אַנדְרָעָן, נײַערט משפט ליבערשט
 דאס אָז קיינער זאָל ניט ליגן קיַן מיבשָׁל אָז זיין ברודערס
 14 וועג אַדרער אִם מאָכָן פֿאָלָן. אַיך ווּוִים אָז בֵּין זַיכָּר אָז דעם
 האָר יְשֻׁועָה אָז קיַן זאָק אָז ניט טְמָא פון זיך אלְיַיָּה אַהֲזָה פֶּאָר
 15 דעם, וואָס האָלָט עַמְּפָאָר טְמָא פֶּאָר דעם אָז עַמְּפָאָר. וואָרים
 אֹיב פֿוֹנוּעָגָן שְׁפִיּוֹז אָז זיך דִּין ברודער מְצָעָה, גַּיְסָטוֹ ניט מער
 16 אָז לִבְשָׁאָפָט. בְּרָעָג ניט אָום מִיט דִּין שְׁפִיּוֹז דעם פֶּאָר
 וועמָעַן מְשִׁיחָה אָז גַּעַשְׁתָּאָרְבָּן, זאָל ניט דעריבער פֿוֹנוּעָגָן אַיעָר
 17 גּוֹטָס שְׁלָעָכְטָמָן גַּעַרְעָדָט וּוּרְעָנָן; וואָרים דאס מְלָכָות פון גָּאָט
 מִינְטָנָה ניט עַמְּפָאָר אָז טְרִינְקָעָן, נײַערט גַּעַרְעָטִיקִיָּה אָז שְׁלוֹם
 18 אָז פְּרִיאַיד אָז דעם רְוִיחַהְקִידְשָׁה. וואָרים דָּעָה, וואָס דִּינָט מִיט
 דעם מְשִׁיחָה, ווערט וואַוילְגַּעְפָּעָלָן פֶּאָר גָּאָט אָז בָּאוּוֹלִיקָט בַּי
 19 מענטשָׁן. אַיבְּעָרְדָּעָם לְאָמָר נָאָכְגִּין נָאָךְ זָאָכָן, וואָס דִּינָעָן פֶּאָר
 שְׁלוֹם, אָז זָאָכָן מִיט וּוּלְכָעָמָר קָעָנָעָן אַוְפְּבָיוּן אַיְנָעָר דעם
 אַנְדָּרָעָן. מָאָךְ ניט חַרְוב דאס ווערך פון גָּאָט פֿוֹנוּעָגָן שְׁפִיּוֹז.
 20 אַלְצְדִּינָג אָז רֵיָן, דָּאָךְ אָז עַמְּפָאָר שְׁלָעָכְטָמָן פֶּאָר יְעָנָעָם מְעַנְטָשָׁן,
 וואָס עַסְטָמָט מִיט עַרְגְּעָרְנִישָׁה. עַמְּפָאָר צַו עַמְּפָאָר קיַן פְּלִישָׁה
 21 ניט צַו טְרִינְקָעָן קיַן ווּוִין, אַוְיךְ ניט צַו טְאָן עַפְעָם דָּוָרָךְ וואָס
 דִּין ברודער שְׁטְרוּבְּלָט. דִּי אַמְּנוֹנָה, וואָס דָּוָהָאָמָטָה, זָאָלְסָטוֹ
 22 הָאָבָן צְוִוִּישָׁן דִּיר אָז גָּאָט. וואַויל אָז דעם, וואָס משְׁפָט זיך ניט
 אַלְיַיָּה אָז דעם, וואָס עַרְטָוָת בָּאוּוֹלִיקָן. אַבְּעָרְדָּעָה, וואָס אָז
 23 מְסֻופָּק אָז פָּאָרְמְשָׁפָט, אֹיב עַרְטָוָת מְחַמָּת עַרְטָוָת עַמְּפָאָר ניט
 פון אַמְּנוֹנָה; אָז וואָס עַמְּפָאָר ניט פון אַמְּנוֹנָה, אָז אַוְוָנָה.

מִיר, וואָס זָעָנָעָן שְׁטָאָרָק, דָּאָרְפָּן טְרָאָגָן דִּי שְׁלָאָפְקִיָּטָן פון דִּי טָו
 2 שְׁוֹאָכָעָן אָז ניט צַו וואַוילְגַּעְפָּעָלָן וועָרָן זיך אלְיַיָּה. זאָל יְעָדָר
 אַיְנָעָר פון אַונְדוֹ פָּאָרְשָׁאָפָן הַנְּאָה זִין חַבָּר פֶּאָר זִין וואַויל,
 3 אָז פֶּאָר זִין פָּאָרְבָּעָמְשָׁרְבָּוָג, וואָרים מְשִׁיחָה אָז זיך אלְיַיָּה אַיךְ
 ניט וואַוילְגַּעְפָּעָלָן גַּעַוּעָן, נײַערט, ווי סָע שְׁטִיְיט גַּעַשְׁרִיבָן: דִּי
 חַרְפָּות

חריפות פון דַי, וואם האבן דִיך געלעטעןטרט, זענען געפאלן אויך
 4 מיר. ווארים אלצדינגע וואם אויך פריער געשריבן געווארן, אויך
 5 געשריבן געווארן פאר אונדזער באלאערנינג פדי דורך גערילדה,
 6 אויך נָחֶמְה פון דַי בְּתֵבַי־הַקֹּדֶשׁ זֶאֱלָן מִיר הַאֲבָן הַאֲפָנוֹנְגָה. אַין
 7 דָעֵר גָּאַט פון געדולד אויך נָחֶמְה זֶאֱלָן אַיך בָּאוֹוילִיקָן צַי זַיְן
 8 פון דָעֵר זַעֲלָבָעָר דַעַה אַיְנָעָר צָוָם אַנְדָעָרָן לְוִיט יְשֻׁועַ הַמֶּשֶׁיחַ;
 9 בְּדִי אַיר זֶאֱלָט מִיט אַיְן הָאָרֶץ אַין מִיט אַיְן מַוִּיל אַפְּגָעָבָן
 10 בְּבּוֹד דָעֵם גָּאַט אַיְן פָּאַטְעָר פון אַונְדָזָעָר הָאָרָר יְשֻׁועַ הַמֶּשֶׁיחַ.
 11 אַבְּעָרְדָעָם, זַיְיט מְקַבֵּל אַיְנָעָר דָעֵם אַנְדָעָרָן, אַזְוִי וַיְיַיְשִׁיחַ הַאֲטָט
 12 אַיך מְקַבֵּל גַּעֲוָעָן, פֶּאָר דָעֵם בְּבּוֹד פון גָּאַט. ווארים אַיך זַאָג אַזְוִי
 13 מֶשֶׁיחַ אַיְן גַּעֲמָכָט גַּעֲוָאָרָן אַבְּאַיְנָעָר פון דַי גַּעֲמַלְטָע פִּינְוּעָגָן
 14 דָעֵם אַמְּתָה פון גָּאַט, בְּדִי עָר זֶאֱלָן מִקְיָים זַיְן דַי הַבְּטָחוֹת צַי דַי
 15 אַבּוֹתָה, אַיְן בְּדִי דַי גּוֹיִים זֶאֱלָן אַיך אַפְּגָעָבָן בְּבּוֹד צַי גָּאַט פֶּאָר
 16 יְיַיְן דַעְרָבָאַרְעָמְדִיקִיט, וַיְיַיְסַע שְׂטִיטָה גַעֲשָׁרִיבָן: דַעְרִיבָעָר וּוּעָל
 17 אַיך דִיך לוּבָן צְוִוִישָׁן דַי גּוֹיִים אַיְן זַיְנָגָעָן צַי דִין נָאָמָעָן. אַיְן
 18 וּוִידָעָר וּוּעָרָט גַעֲזָאָגָט: פְּרִיאַוִת אַיך, אַיר גּוֹיִים מִיט זַיְן פָּאַלְקָן.
 19 אַיְן וּוִידָעָר: לְוִיְבָט גָּאַט, אַלְעָ גּוֹיִים גַּוְיט אַ שְׁבָח צַי אַים אַלְעָ
 20 אַיְמָוָת. אַיְן וּוִידָעָר זֶאֱגָט יְשֻׁעהָ: אַיְן עַם וּוּעָט זַיְן דָעֵר שְׁרוֹשָׁ פון
 21 יְשֻׁין, אַיְן דָעֵר, וואם שְׂטִיטָה אַוִיכָה צַי הַעֲרָשָׁן אַיְבָעָר דַי פְּעַלְקָעָר;
 22 צַי אַים וּוּעָלָן דַי גּוֹיִים הַאֲפָן. אַיְן דָעֵר גָּאַט פון הַאֲפָעָנוֹנְג זֶאֱלָן
 23 אַיך אַנְפָלָן מִיט יְעָדָעָר שְׁמָחָה אַיְן שְׁלוּם דורך אַיְיָר אַמְוֹנָה,
 24 בְּדִי אַיר זֶאֱלָט גַעֲדִיעָן אַיְן הַאֲפָעָנוֹנְג, דורך דָעֵר גַבּוֹרָה פון דָעֵם
 25 רַוחַ־הַקֹּדֶשׁ. אַיך אַלְיָוָן בֵּין זַיְכָעָר אַין אַיך, מִינְעָן בְּרִידָעָה, אַו
 26 אַיר זַעַנְט פִּיל מִיט גּוֹטְסְקִיט, אַנְגַעְפִּילְט מִיט יְעָדָן וּוּיסָן, אַיְן
 27 פְּעָאֵיק אַיְנָעָר דָעֵם אַנְדָעָרָן מַזְהָוֵר צַי זַיְן. אַיך הַאָב אַיך אַבְּעָר
 28 טַיְלָוִיְיָוִז גַעֲשָׁרִיבָן אַסְךְ פְּרִיאַוִת, בְּדִי אַיך וּוִידָעָר צַי דַעְרָמָאָנָעָן,
 29 דורך דָעֵם חָסָה, וואם אויך מִיר גַעֲגָעָבָן גַעֲוָאָרָן פון גָּאַט, או אַיך
 30 זֶאֱלָן זַיְן אַבְּאַיְנָעָר פון יְשֻׁועַ הַמֶּשֶׁיחַ פֶּאָר דַי אַיְמָוָת־הַעוֹלָם, אַיְן
 31 צַי דִיןָעָן אַיְן דָעֵר הַוִּילְקָעָר עַבְוָה פון דָעֵר בְּשַׂוְרָה פון גָּאַט,
 32 כְּדִי דָעֵר קְרָבָן פון דַי אַיְמָוָת־הַעוֹלָם זֶאֱלָן וּוּעָרָן בָּאוֹוִילִיקָט אַיְן
 33 גַעֲהִילִיקָט

געהייליקט דורך דעם רוחה-הקודש. איך האב דעריבער מײַן
 17 רום אין ישוע חמישיח אין זאָבן וואָס זענען שייך גאט. וואָרים
 18 איך וועל מיך ניט דערוואָגן צי רעדן פון עפֿעַם סידַּן פון דעם
 איך מְשִׁיחַ האָט געטָן דורך מיר, דורך וואָרט אין טוֹאַונְג
 19 פָּנוּעָגֶן דער געהָאַרְכּוּאַמְּקִיט פון די אָמוֹתָ-הָעוֹלָם, אין דער
 גבורה פון נסִים וְנֶפְלָאוֹת, אין דער גבורה פון דעם רוחה-הקודש,
 אָזֶוּ אָז פָּנוּ יְרוּשָׁלָם, אין רונְדָר אֲרוּם בֵּין צוּ אַלְירִיעַ האָב
 20 איך אַינְגָּאנְצָן אַנְגָּעוֹאָגָט די בשורה פון מְשִׁיחָן, יָא איך האָב
 מיר געמאָכָט פָּאָר מײַן צִיל אַנְצְּוֹאָגָן די בשורה טוֹבָה ניט
 דָּאָרָטָן, וואָי מְשִׁיחַ אַיז שׂוֹן אַנְגָּעָרְפָּן גָּעוֹוָאָרָן, בְּדִי אַיך זָאָל ניט
 21 בִּיאָעַן אַיְיף אַן אַנדָּעָרָן מְעַנְטְּשָׁנָם יְסֻודָּה, נְיִיעָרָט, וְוִי סְעַ שְׁטִיטָ
 גַּעַשְׁרִיבָן: וואָס זַי אַיז ניט דָּעַרְצִילָט גָּעוֹוָאָרָן, וּוּעָלָן זַי זַעַן, אַן
 22 וואָס זַי הָאָבָן ניט גַּעַהְעָרָט, וּוּעָלָן זַי פָּאָרְשָׁטָין. אַיְבָּעָרְדָּעָם בֵּין
 אַיך אַיך גַּעַהְיַנְדָּעָרָט גָּעוֹוָאָרָן אַזְוִיפָּיל מָאָל פָּנוּ קּוֹמָעָן צַוּ אַיך.
 אַבָּעָר אַצְּנָה, וּוּיְיל אַיך האָב ניט מַעַר קִיּוֹן אַרְטָן די דָּאַיְיקָע
 23 מְקוּמָות, אַן וּוּיְיל אַיך האָב שׂוֹן בְּמָה יָאָרָן גַּעַבְּנָקָט צַוּ קּוֹמָעָן
 צַוּ אַיך, הָאָפָּה אַיך אַיך צַוּ זַעַן בְּעַת מײַן נְסִיעָה קִיּוֹן שְׁפָאַנְיָע אַן
 24 גַּעַבְּרָאָכָט צַוּ וּוּעָרָן דורך אַיך אַיְיף מײַן וּוּגָּה אַהֲנוֹצָה נְאָכְדָּעָם
 וְוִי אַיך וּוּלָּמָּד קָודָם הָאָבָן אַבְּיִסְלָם גַּעַזְוּתִיקָט מִיט אַיְעָר
 25 חְבָרוֹתָא. אַצְּנָד אַבָּעָר גַּיְיָ אַיך קִיּוֹן יְרוּשָׁלָם, צַוּ בָּאַדְיָנָעָר די
 הַיְּילִיקָע. וּוּאָרים עַם אַיז גַּעַוּעַן דָּעַר גַּוטְעָר רְצָוָן פָּנוּ מַאֲכָעָדָנָיָע
 26 אַן אַכְּאַיָּא צַוּ מַאָבָן אַנְדָּבָה פָּאָר די אַרְעָמָע צְוִוִּישָׁן די הַיְּילִיקָע
 אַין יְרוּשָׁלָם. יָא דָּאָס אַיז גַּעַוּעַן זַיְעָר גַּוטְעָר רְצָוָן, אַן זַיְעָר
 27 בְּעַלְיְחוֹבָה זַעַנָּעָן זַיִ. וּוּאָרים אַיְוב די אָמוֹתָ-הָעוֹלָם זַעַנָּעָן
 גָּעוֹוָאָרָן שָׁוֹתָפִים פָּנוּ זַיְעָר גַּיְסְטִיקָע זַאָבָן, אַווּי זַעַנָּעָן זַיִ מַחְיִיב
 זַיִ צַוּ בָּאַדְיָנָעָן אַין גַּשְׁמִיוֹתְדִּיקָע זַאָבָן. דָּעַרְבָּעָר, בְּעַת אַיך וּוּלָּ
 28 דָּאָס הָאָבָן פָּאָרְעִינִיקָט, אַן פָּאָרְחַתְּמָעַט פָּאָר זַיִ דָּאַיְיקָע
 פָּרִוכָּט, אַווּי וּוּלָּ אַיך דורך אַיך גַּיְיָ קִיּוֹן שְׁפָאַנְיָע. אַן אַיך וּוּיְם
 29 אַוּ זַעַנָּעָן אַיך וּוּלָּ קּוֹמָעָן צַוּ אַיך, וּוּלָּ אַיך קּוֹמָעָן אַין דָּעַר פּוֹלְקִיָּט
 פָּנוּ דָּעַר בְּרָכָה פָּנוּ מְשִׁיחָן. אַן אַיצְּטָבָעָט אַיך אַיך, בְּרִידָעָר,
 30 חִירָך

דורך אונדזער האָר יושע חמישית, און דורך דער ליבשאָפט פון דעם רוח-הקודש, או אַיר זאלט זיך שטארקן אַנאַינעם מיט מיר אַין אַיעָרֶעֶת תפילה צו גאט פֿאָר מִינְעָטוּגָן, או אַיך זאל נִיצְׁלָל ווערטן פון די, וואָס זענען ווֹידערשפֿעַנִּיק אַין יהודָה, אַון או מײַן באָדִינְגָּן פֿאָר יְרוּשָׁלָם זאל זיַּן אַגְּגָנוּמָן בֵּי די היילִיקָע, כְּדִי אַיך זאל קענען קומָען צו אַיך אַין פרידָן דורך דעם רְצָוָן פון גאט, אַון מִיך מִיט אַיך דערקוּיקָן, אַון דער גאט פון שלום זאל זיַּן מִיט אַיך אלָעָה, אַמְּן.

טו אַיך שטעל אַיך פֿאָר אַונְדְּזָעֶר שׂוּעוּמְטָעָר פֿעַבָּע, וואָס אַיז אַ באָדִינְגָּן פון דער קְהִילָה אַין קְעַנְכְּרִיעָה אוֹ אַיר זאלט זיַּן מִקְּבָּל זיַּן אַין דעם האָר, ווי סֻעְפָּאַסְטָט זיך פֿאָר היילִיקָע, אַין אוֹ אַיר זאלט אַיר הַעֲלָפָן אַין וואָס נָאָר זיַּן ווּעַט זיך באָנִיטִיכָן אַין אַיך; וואָרים זיַּן אַיז גַּעֲוָעָן אַ הַעֲלָפָעָרִין פון אַסְּפָּה, אַין אַיך פון מִיר אלָיִין. גַּרְיסְטָטְרִיסְטָקָן אַון אַקוּוּילָם, מִינְעָן מִיטְאָרְבָּעָטָעָר אַין יְשֻׁעָה חמישית, זיַּן וואָס האָבָן פֿאָר מִין לְעֵבָן אַונְדְּעָר גַּעֲלִיגָּט זַיְעָרָע אַיְגָעָנָע הַעֲלָזָעָה, וועמען נִיט נָאָר אַיך אלָיִין בין דָּאנְקְבָּאָר, נִיעָרֶט אַיך אלָעָה קְהִילָות פון די אַימּוֹת-הַשְׂעוֹלָם, אַין גַּרְיסְטָט די קְהִילָה, וואָס אַיז זיַּן זַיְעָר הוּאָיָן, גַּרְיסְטָט מִין באָלִיבָטָן עַפְּיִינְעָטוּסָן, וואָס אַיז די עַרְשְׁטָטָעָרָה פרוֹבָּכָט אַין אַזְּוּעָה פֿאָר מִשְׁיחָן, גַּרְיסְטָט מְרִימָעָן, וואָס האָט גַּעַשְׁאָנְקָעָן אַסְּפָּה מִי אוֹיף אַיך. גַּרְיסְטָט אַנְדְּרָאַנִּיקִים אַון יְינּוּסָן, מִינְעָן קְרוּבִּים אַון מִינְעָן מִיטְגַּעַפְּאַנְגָּעָנָע וואָס זענען פון חַשְׁבָּוֹת צְיוּישָׁן די שליחָם, אַון וואָס זענען אַיך גַּעֲוָעָן פֿאָר מִיר אַין מִשְׁיחָן. גַּרְיסְטָט אַמְּפְּלִיאָטוּסָן, מִין באָלִיבָטָן אַין דעם האָר. גַּרְיסְטָט אַוְרָבָּאָנוּסָן, אַונְדְּזָעֶר מִיטְאָרְבָּעָטָעָר אַין מִשְׁיחָן, אַין סְטָאָכִיסָן, מִין באָלִיבָטָן. גַּרְיסְטָט אַפְּעָלָעָסָן, דעם באָוּילִיקָטָן אַין מִשְׁיחָן. גַּרְיסְטָט די, וואָס זענען פון דעם הוֹיזְגָּעָינָד פון אַרְיסְטָאָפְּוּלִיסָן. גַּרְיסְטָט הַעֲרָאָדִיאָנָעָן, מִין קְרוּבָן. גַּרְיסְטָט די, פון דעם הוֹיזְגָּעָינָד פון נַאֲרְצִיסָן, וואָס זענען אַין דעם האָר. גַּרְיסְטָט טַרְיפִּינְעָן אַון טַרְיפָּאָסָן, וואָס מִיעָן זיך אַין דעם האָר. גַּרְיסְטָט פֿעַרְזִיסָן

16. 13-26

פערזים, די באַליבטע, וואָס האָט זיך אַ סְק געמייט אין דעם
האר. גריםט רופסן, דעם אִיסדרוועילטן אין דעם הארץ, אין זיין
13 מוטער און מיינע. גריםט אַסנְקְרִיטִיסֶן, פֿלְעָגָנָעָן, הערמעסן,
14 פֿאַטְרָאַבָּאַסֶּן, הערמאָסֶן, און די ברידער, וואָס זענען מיט זיין.
15 גריםט פֿילְאַלְאָגָסֶן און יולְיעָן, נערעאַיסֶן און זיין שׂוועסטער, און
16 אַלְימְפָאַסֶּן, און אלְעָה היילְיקָע, וואָס זענען מיט זיין. גריםט איינער
17 דעם אַנדְרָעָן מיט אַ היילְיקָן קוֹש. אלְעָה קְהִלָּות פֿוֹן מְשִׁיחָן
גריםן אייך. און אַיך בְּעֵת אַיִּיך, ברידער, או אַיר זָאלְט אַכְטִינְג
18 גַּעֲבָן אוֹיף די, וואָס מאָכָן מְחַלְקָה און סְקָאנְדָּאַלְן, להַיּוֹפָךְ צָו
דער לְעַרְנָנָג, וואָס אַיר האָט גַּעַלְעָרָנָט, און קְעַרְט אַיִּיך אַף פֿוֹן
זַיִּין. וואָרים אַזְעַלְכָּעָ מְעַנְטְּשָׁן דִּינְעָן נִיט מְשִׁיחָן, אַונְדוֹזָעָר הארץ,
פֿאַרְפִּין זַיִּין דָּאָם הארץ פֿוֹן די אַיְמְשֻׁלְדִּיקָע. וואָרים אַיְעָר
21 גַּעַהְאַרְכּוּאַמְקִיָּת אַיִּז באַקָּאנְט צָו אַלְעַמְעָן, און אַיך פֿרְיִי מִיד
דעריבער אַובָּעָר אַיִּיך; אַיך זָאלְט אַבָּעָר וּוּעָלָן, או אַיר זָאלְט
זַיִּין קְלָגָן וואָס שִׁיחָד דעם גּוֹטָן, און תְּמִימָהְדִּיק וואָס שִׁיחָד דעם
שְׁלַעַכְתָּן. און דער גָּאָט פֿוֹן שְׁלוֹם ווּעַט און גִּיכָּן צַעַטְרָעָטָן דעם
שְׁטָן אַינְטָעָר אַיְיָרְעָץ פִּים. דער חָסֶד פֿוֹן אַונְדוֹזָעָר הארץ יְשִׁיעָ
הַאֲמְשִׁיחָה זָאלְ זַיִּין מיט אַיִּיך. טִימָאַטְעָוָים מִיְּן מִיטְאַרְבָּעָטָה,
22 גריםט אַיִּיך, און לְקוּיָס אַיִּיך יְאַזְּאַן אַיִּיך סָאַסְפָּאַטָּה, מִיעָן
קרובים. אַיִּיך, טְעַרְצִים, וואָס שְׁרִיבָּ דעם בְּרִיוֹו, גְּרִים אַיִּיך אַיִּיך
23 דעם הארץ. גָּאוּם, וואָס אַיִּיז מִיְּן בַּעַלְ-אַכְסָנִיא אַיִּיך פֿוֹן דער
ganzeuer קְהִילָה, גריםט אַיִּיך. עֲרָאַסְטִים, דער שְׁאַצְמִינְסְטָעָר
פֿוֹן דער שְׁטָאָט, און אַונְדוֹזָעָר בְּרוֹדָעָר קוּאָרטָוָם, גריםן אַיִּיך.
24 דער חָסֶד פֿוֹן אַונְדוֹזָעָר הארץ יְשִׁיעָהָמְשִׁיחָה זָאלְ זַיִּין מיט אַיִִיך
אלְעָה. אַמְּן. אַיִּין צָו אַים, וואָס אַיִּז בִּיכּוֹלָת אַיִִיך צָו שְׁטָאָרָקָן לִיְּטָ
25 מִיְּן בְּשִׁוְרָה טּוֹבָה אַיִָּן דָּאָם דְּרַשְׁעָנָעָן פֿוֹן יְשִׁועָהָמְשִׁיחָה לִיְּטָ
דער אַנְטְּפָלָעִיגָּנָג פֿוֹן דעם סּוֹה, וואָס אַיִּז גַּעֲוָעָן פֿאַרְבָּאַרְגָּן פֿוֹן
איְבִּיקָע צִיטָן, נָאָר אַיִּז אַיצְט אַנְטְּפָלָעָקָט גַּעֲוָאָרָן, אַיִּיך דָּוָרָקָן
26 שְׁרִיפָּטָן פֿוֹן די נְבִיאִים אַיִּז עָר גַּעֲוָאָרָן באַקָּאנְט צָו אלְעָה אַוְמָתָה,
ליּוֹטָן

לייט דעם באפעל פון דעם איביךן גאט פאר געהארכזאמעקייט
פון אָמּוֹנָה²⁷ - צו דעם אַיִינְצִיךְן גָּאָט פון חֲכָמָה זָאָל וַיַּיְן בְּבָדָר אַיִּיף
אייביך דורך יישוע המשיח. אָמָן.